ПРОМІНЬ

Ч. 9
ВЕРЕСЕНЬ
1985

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXVI ВЕРЕСЕНЬ 1985 Ч. 9

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді $12.00
Передплата до інших країн 12.00
Поодиноке число 1.20

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P.O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 9 SEPTEMBER, 1985 VOL. XXVI

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada $12.00
Subscription in other countries 12.00
Single copy 1.20

Address:

PROMIN

P.O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширних описів.

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ

Присвята 1
Привіт Блаженнішому Митрополитові Василію 2
— Поз'їздові рефлексії 3
Г. Мельник-Марко — 25-ліття журналу „Промінь" 4
Т. Горохович — Розповідаймо дітям казки... 5
Уляна Пелех — Маруся Чурай — історичний роман 7
Для добра Ваших дітей 11
Звернення до канадського уряду 12
„Смолоскип" — Великий самвидавний твір Лук'яна Карого — „Крах" 13
Нашим дітям 14
Helen Raycheba — The Long Journey to The Ballot Box 15
Maria Wakaluk — Veronica Irene Wasyliw Trump 17
St. Volodymyr's Kiev Park 18
Ювілейні привіти 19
Громадська і родинна хроніка 21
Річні звіти відділів 23
Квіти незабутнім 28
Ті, що від нас відійшли 30
І. Зельська — „Щось відмінного" 32
Українська вишивка 32
Ювілейний фонд „Променя" 33

НА ОБКЛАДИНЦІ — Мистецька робота Вадима Доброліжа. З нагоди ювілейного числа журналу повторено цей мистецький рисунок включно з кольорами.

НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ШКОЛИ
Український виховальний співанник для дітей

СВІТАНОК

Видання Української Двомовної Асоціяції в Едмонтоні.
З нотами і рисунками.
Видано на гарному папері,
в тверд. обкладинці, стор. 115.
Ціна: $7.50
Замовляйте в Союзі Українок Канади на адресу:
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

Це вже четверте видання про вишивки і стіби англійською мовою. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, ниток. Взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторінок друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Ціна $12.00.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ПРИСВЯЧУЄМО

це ювілейне число "Променя"
з нагоди його 25-річчя
головам жіночих товариств, зарядам
відділів і членству
Союзу Українок Канади,
які впродовж шестидесяти років
безупинно трудились на нивах:
громадській, церковній, виховній.

* * *

Відділам за останні 25 років,
референткам журналу, які в розвій його
вкладали свій труд і посвяту для добра
і зросту — щира подяка.

Членство Союзу Українок Канади

вітає

Блаженнішого Митрополита Василія

на становищі Первоієрарха

Української Греко-Православної Церкви в Канаді

обраного на 17-му Соборі в днях 4-7 липня 1985 року

у Вінніпезі.

БЛАЖЕННІШИЙ ВАСИЛІЙ,
МИТРОПОЛИТ ВІННІПЕҐУ І ВСІЄЇ КАНАДИ.

Поз'їздові рефлексії

Пройшов ще один черговий Крайовий З'їзд складових організацій Союзу Українців Самостійників. Відбувся він у Вінніпезі в днях 8, 9 і 10 липня 1985 року в готелі Форт Ґері. Був це 41-ший з черги З'їзд СУС, а 44-ий Союзу Українок Канади. (Союз Українок мав три окремих самостійних з'їзди).

Кожна організація плянуючи з'їзд, а її управа, організатори сподіваються найкращого успіху, найбільшого успіху сподіваються від зацікавленого членства та його чисельної репрезентації. Без чисельної репрезентації з'їзд лише наполовину був би успішним, тому дуже важливим на з'їзді є число делеґатів і число зацікавленого членства. Тож під оглядом числа учасників, з'їзд був справді успішний.

Другий успіх кожного з'їзду це те, з чим приходить провід перед своє членство, що він йому приносить, які справи ставить перед ним до обговорення і вирішення. Що передбачує провід для дальшого зростання і проєктування на чергових два роки.

В цьогорічному З'їзді СУС було поставлено два основні напрямні, які були також проголошені „СУС і Українська Православна Церква в наступному 10-літті" і друге — Рік Української Молоді у Міжнародньому Році Молоді.

Напрямні цілого З'їзду накреслив у своїм сильнім слові голова Союзу Українців Самостійників Андрій Мельничук в неділю першого вечора під час концерту. Це слово стосувалося до З'їзду, а зокрема до молоді СУМК, яка виступила на святковому концерті в Сентеніял залі в неділю вечером 7 липня. Цим концертом відкрито З'їзд, а головно славнями (гимнами) Союзу Українок і Союзу Української Молоді. Виступ молоді доповнювала оркестра І. Пасерба з Торонта і Гамільтону. Концерт був гарний. Молодь пописувалась у різних танцювальних виступах і хоч загально публика вітала їх сердечно за кожним разом, то танці переважали своїм числом інші концертові точки.

Друге завдання, а властиво перше, це СУС і Церква. Цих дві організації, як світська і церковна цілі десятиліття йшли паралельно поруч себе в розвитку і розбудові громадського життя в Канаді, доповнюючи себе в різних потребах, одначе життя несе свої події, в яких часто народжуються відмінні погляди і розуміння. І тому, щоб такі взаємини Української Православної Церкви і СУС не послаблювали себе через різні чинники, цьому питанню була присвячена спеціяльна доповідь, яку виголосив проф. д-р Петро Кондра в суботу на сесії 17-го Собору, який відбувся три дні скорше від З'їзду СУС, на якому були майже всі члени і делеґати складових організацій СУС, як гості і як члени Церкви.

На тему активности сумківської молоді відбулась дискусійна панеля. Молодь шукає себе. Робить аналізу власних зацікавлень, завдань, шукає вияву себе, своїх організаційних та мистецьких здібностей. Вабить же нашу сумківську молодь мистецькі виступи, вона радо включається у мистецькі співацькі хори, гуртується у танцювальні ансамблі, одначе це все ще мало для повного Ідеалу Українця у Вільному Світі, що його вивів був Перший Світовий Конґрес Українців у Вільному Світі в 1967 році. Потрібно молодій українській людині доповнення історії і літератури. Проєкти праці молоді на чергових два роки.

Союз Українок Канади в загальній програмі СУС. Приємно вражало поважне число присутнього жіноцтва. Репрезентація відділів була справді дуже гарна. Середнього і молодшого віку членки становили поважну частину з'їздових учасників. Голова Союзу Українок Канади пані Анна Холод, вітаючи першу спільну сесію З'їзду в понеділок рано висловилась, що, вона не має таких гарних надій на свою організацію, як це мають сумківці, бо в Союзі Українок Канади бракує молодших жінок. Привітала З'їзд та побажала — успіхів.

В понеділок вечером Союз Українок Канади і цілий З'їзд відзначували журнал „Промінь" з нагоди його 25-річчя, вшанували визначних жінок журналісток, а також відбулось вручення нагород членству за активну участь в кампанії за новими передплатами та ювілейним фондом.

На своїх окремих сесіях Союз Українок — перша відбулась у вівторок рано, учасниці заслухали звіт про дворічну діяльність Централі, як проводу організації. Відбувся ряд дискусій в справі допомоги сумківській молоді у її проєктах праці. В програму З'їзду Союзу Українок Канади Централя включила точку СФУЖО, яка викликала дискусію про питання становища Союзу Українок Канади до СФУЖО. Тому що

В 25-ліття журналу „Промінь"

Мірилом культури кожного народу — це друковане слово. Завдяки йому люди здобувають освіту, в різних школах і університетах, а інші здобувають своє знання самотужки читаючи книжки, часописи та журнали.

Книжка, часопис і журнал, це ті середники, якими послуговується весь світ. Часописи і журнали мають більший доступ до людей і більший вплив на них тому, що пишуть про події дня та про живе життя, що довкола нас. Тому трудно уявити, як наше зорганізоване суспільство могло б жити без своєї преси. Шляхом часопису, журналу йде виміна думки людей відділених від себе великими просторами. Шляхом часопису й журналу виробляється публічна опінія на справи життя й цілого людського довкілля. Тому одиниці, які не читають своєї преси, своїх журналів лишаються поза об'єктом суспільства. Всі події й питання дня для них незрозумілі й далекі. Світогляд таких людей є дуже вузький, дрібний і обмежений. Бо вони обертаються в колі місцевих маленьких інтересів, що ширшій спільноті не приносить користи.

Для нас українок важливим є наш український світ. Важливі є також українські обов'язки, а при тому й наші часописи та журнали. Ми читаємо їх і набуваємо знання для себе й для нашої спільноти. Ми переконані, що наша рідна преса „Український Голос", а зокрема наш журнал „ПРОМІНЬ" провадить у нашому середовищі провідну ролю, не тільки в наших організаційних питаннях, але також і в загальному суспільному житті.

Проводові нашого Союзу, належиться признання, що взяв на себе таке велике завдання і впровадив Жіночу Сторінку до „Українського Голосу", що на протязі років редагували її д-р Савеля Стечишин, Дарія Янда та інші членки Централі, за що належиться їм признання, за довголітню й відповідальну працю.

Ту сторінку згодом замінено на наш жіночий журнал „ПРОМІНЬ", що своєю теплотою огріває жіночі серця, та провадить нас до кращого завтра. Ми щасливі ще й тим, що від перших початків видання нашого журналу — редагує його Наталя Когуська, яка вкладає в наш журнал всі свої сили й здібності, щоб удержати його на рівні літературної вартості. Нехай ця скромна згадка буде заплатою її — за труди й працю, яку вона виконує для всіх нас з великою самопосвятою! Честь і слава тим що допомагають своїм вкладом ставити високо „ПРОМІНЬ" нашого жіночого руху й поширити його по всіх українських домах та огрівати українську жінку теплим словом української правди.

„ПРОМІНЬ" служить нам і нашій народній справі. Він не забуває писати на своїх сторінках про все наше суспільство, — про наші справи, цілі й завдання. Тільки про свою працю та заслуги він ніколи не згадує! Тому нашим обов'язком є віддячитись йому й піти назустріч його потребам. Нехай не буде ані одної членки нашого Союзу, щоб не була передплатником „ПРОМЕНЯ"! Відкриймо широко двері наших домів для „ПРОМЕНЯ" — даймо йому перше місце в нашій родині.

Галина Мельник-Марко
культ-освітня референтка Пров. Екзек. Союзу Українок Східньої Канади

це питання пов'язане з невиясненими досі подіями в історії українського жіночого руху, його розгляне спеціяльна комісія, яку покликав З'їзд.

Централя Союзу Українок Канади продовжує свою працю в Саскатуні над проєктами праці на чергових два роки. Деяка праця залишилась з раніших років, як закінчення друку і розповсюдження історії Союзу „Півстоліття на громадській ниві", проєкти вишивок і тканя пов'язані з роковинами хрещення України.

Спільним бенкетом закінчувався З'їзд складових організацій Союзу Українців Самостійників, на якому складали привіти голови складових організацій і був один привіт від уряду Канади. Тут і вшановано „Український Голос" з нагоди його 75-річчя.

Йдемо назустріч праці, проєктам, які зобов'язують не лише наші централі, а й нас всіх. Перед нами повних два роки, які кличуть нас всіх. Головно, треба присвятити більше часу й уваги нашій молоді, скріпити навчання української мови в рідних школах, а для себе побажати покращання української мови дома і організації.

Розповідаймо дітям казки, співаймо з ними!

З казки бере дитина перші уявлення про справедливість і несправедливість. Діти розуміють ідею лише тоді, коли її втілено в яскраві образи.

Василь Сухомлинський

Казки нічим не можна замінити. Народня творчість, а серед неї казки, леґенди, перекази пісні доносять до дитячого серця і розуму довговіковий досвід народу, його погляд на життя, ідеали, прагнення. Відомо, що народні казки різних народів різняться інтерпретацією подій, ідеалами. Ось у поляків казка про смока, в Україні — про Кирила Кожум'яка. Потворного змія переміг хитрістю, Кожум'яка переміг змія у двобою. Фольклор, зокрема казки мабуть найвірніше віддзеркалюють душу народу. А українські народні казки в порівнянні з арабськими чи індійськими, хоч і не такі багаті фантазією, зате в них висока мораль, мудрість, шляхетність, краса героїчности й лицарськости. З казок дитина бере перші уявлення про добро, справедливість і несправедливість.

Ось популярна казка „Ріпка" розповідає про те, що бабуня з дідусем посадили ріпку, дбали про неї, доглядали й вона виросла така велика, що вирвати її не було сили в одного дідуся. Її вирвали ціла родина при допомочі собачки Хвінки, киці Варварки і мишки Сіроманки. Слухаючи римованої мови цієї казки, дитина почуває себе також членом родини, розуміє, що спільна праця веде до успіху. Казка про солом'яного бичка з персонажами діда, баби, ведмедя, вовка, лисичка й зайчика, з образами їхнього співжиття передають дитині багато народного духу, переживаючи події, вона збагачується народною культурою.

Для поглиблення переживань казки в дитини, батьки, вчителі стараються створити відповідними додатками до розповіді — ілюстраціями, музичним супровом, освітленням і вкінці грою-інсценізацією відповідну атмосферу. Дома батьки можуть придбати відповідні побільшені ілюстрації до казок, в дитячому садку можливо зробити чи то хатку на курячій ніжці Баби-Яги, а поруч неї фігурки казкових персонажів, чи в другому кінці кімнати хатку дідуся й бабусі, а в небі — гуси-лебеді, що несуть на своїх крилах Івасика-Телесика та багато іншого.

Така декорація унаочнює образ, загострює сприймання художнього слова, глибше розкриває ідею казки. Також і освітлення кімнати, пора дня багато впливає на сприймання казки дитиною. Всі ми дорослі, що мали нагоду слухати багато казок, пригадуємо, що найглибше вони на нас впливали тоді, коли їх ми слухали в зимових присмерках, коли на дворі злітали сніжинки, чути було шум дерев, чи з'являлися зірки на небі, а зза лісу сходив місяць.

В такій атмосфері дитині захочеться не тільки слухати казок, але й самій розповідати, вона не тільки буде слухати пісню, але сама її співатиме, а згодом буде не тільки дивитися на ілюстрації, але сама грою буде відтворювати події, сама розповідатиме й складатиме казки.

Творення казок — це не тільки важливий засіб розумного розвитку, але один з найцікавіших видів поетичної творчости. Це разом з тим глибокий слід у духовому житті дитини, що його карбує гострим різцем рідне слово, це забезпечення успіху пізнання істини. Бо тільки тоді сприймає дитина глибоко зміст казки, коли її почування будяться музикою рідної їй матірної мови. Казка, що її творить дитина під впливом збудженої фантазії й емоцій, захоплює дитячий розум, уяву, волю, тобто тоді діють усі сфери її духового життя, тоді її творчість — різьбить саму істоту дитини.

Тому то така важлива роля казки у розвитку духовости дитини. Твердять визначні педагоги — К. Ушинський, В. Сухомлинський та інші, що моральні ідеї, що їх подає література для дітей, стають основою характеру дорослої людини тоді, коли ця література дійшла до серця її в дитячому віці. Сумління людини виростає на ґрунті тих шляхетних ідей і почувань, які вона сприйняла дитиною.

Практичні висновки з цього такі:

— Родини, дитячі садки, школи й всі інші громадські організації не можуть бути осторонь від того, щоб наша дітвора була забезпечена відповідною дитячою книжкою, платівками, касетами, ілюстраціями, радіоавдиціями та теле-

візійними програмами для дітей.

— Щоб ці завдання могли реалізувати, треба співпраці всіх батьків, учителів — письменників, поетів, малярів-ілюстраторів, театральних діячів, видавців, громадських організацій та зокрема жіночих. Але про це мова в черговому числі.

З казкою зв'язані пісні, що їх так багато у нашому дитячому фолкльорі. Пісеньки про сон-дрімоту, про кота-воркота, торбу, що котилася з горба, про мак на горі, про дощик, про журавля та журавочку, про подоляночку й інші весняні пісні та гаївки, лицарські пісні та вся преційна багата скарбниця дитячого фолкльору — це велика краса нашої мови, джерело етично-моральних ціннощів, що треба нам його зібрати, берегти й передавати у спадщині все новим поколінням. Бо віримо, за словами Р. Купчинського („Ода до пісні"):

Хоч би забув хто мову та звичаї,
Хоч би на вік припав чужою плісню,
Хоч би і душу і ум чужа земля забрала,
Як вчує де тебе, журливу пісню,
Скаже: „матуся так співала..."

Т. Горохович

Звернення до членів складових організацій СУС

Провінційна Екзекутива СУМК на Альберту і Британську Колюмбію взяла собі за проєкт написати книжку про СУМКівські відділи до 1987 року в наших двох провінціях.

Звертаємося до всіх членів складових організацій СУС, а головно до бувших СУМКівців, допомогти нам зреалізувати цей проєкт. Напевно Ви маєте, або є у вашій околиці, матеріяли в архівах, які нам потрібні до писання цієї книжки — управи відділів, записки членства, протоколи, звіти, програми концертів, фотографії, афіші, памфлети, нагороди, різні підприємства, вирізки з преси і т. п.

Перша фаза нашої праці кінчається із кінцем серпня а комітет вже почав працювати. Ми сподіваємося, що Ви допоможете нам і негайно відшукаєте сумківські матеріяли, щоб наша книжка включала всі відділи. Шкода, щоб цінні матеріяли вилишилися. Якщо ви бажаєет задержати свій матеріял, позвольте нам зробити відбитку для книжки, а тоді ми вам повернемо. Ми можемо підняти ваші матеріяли, коли вам легше, потелефонувати на ч и с л о : 465-1744 або 466-0810. Висилати можна на адресу:

Alberta-B.C. СУМК Project '85
11024 — 82 Avenue
Edmonton, Alberta T6G 0T2

Сподіваємось, що отримаємо Вашу підтримку та допомогу защо наперед Вам щиро дякуємо.

Добр. Надя Крищук, Олександра Гоголь,
Дорадниці СУМК 1984 - 85

Популярність імени Марія

Київський князь Ярослав Мудрий віддав цілу тодішню свою державу — Україну під покров Небесної Неньки, що її ім'я Марія. Її опіці й помочі посвячувано скрізь по Україні церкви, організації, прапори та дітей. З того мабудь часу популярність імени Марія постійно зростала й зростає по нинішний час. Навіть у підсовітській Україні, що пропагує безбожність, є велика популярність імені Марія.

Привезений жарт-анекдот з України розповідає, що на пляжі Чорного моря хтось гукнув: „Маріє до телефону". Піднялося велике число Марій, бо не відомо було котру Марію викликають до телефону. Заіснувала потреба кликати по батькові і тому є Марія Іванівна, Марія Василівна, Марія Данилівна і т. д. Так треба й адресувати на поштовій коверті, бо Марій навіть у одному селі може бути кілька і того самого прізвища. Чи це правильно? Провіряйте, коли ласка. В родині мого покійного мужа є три Марії, щоправда в двох поколіннях.

А як на еміграції? У журналі „Промінь" за квітень ц. р. сторона 21 ювілейні привіти журналові є підписи збірщиць Марія Жук, Марія Боднарчук, Марія Апонюк, а на стороні 22 Марії Григоренко, Марія Білоус, Марія Макаренко. Славно всім тим Маріям й іншим репрезентанткам, що трудяться для журналу.

Марій починає меншати й їх імена заступають Сандри, Ліси, Сузани, чи інші — міжнародні. А шкода. Хресне ім'я дане дитині супроводить її ціле життя.

Визначним громадянинам не потрібно чіпляти по батькові, тому є: Тарас Шевченко, Марія Башкірцева, Леся Українка.

Іванна Зельська

"РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ" І ШЕСТИДЕСЯТНИКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

„МАРУСЯ ЧУРАЙ" — ІСТОРИЧНИЙ РОМАН У ВІРШАХ ЛІНИ КОСТЕНКО

Буває, часом сліпну від краси.

.....

усе моє, все зветься — Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори.

Л. Костенко: „Маруся Чурай"

Твір цей з'явився після довгої перерви (кільканадцять років Ліни Костенко твори не друкувалися в Україні). Поетка замовкла в 1966 році після виходу з редколегії журналу „Дніпро", і щойно 1977 року появилася її нова збірка поезій „Над берегами вічної ріки", а 1979 року вийшов роман „Маруся Чурай". Примусова мовчанка її, мабуть, і була тією зупинкою на розмові з Богом, про яку мова вгорі. Микола Бажан твердить, що поетка, як народній чародій, який доторком руки до землі знав де копати криницю, знала — як співаний і переспіваний уже сюжет пісні про трагедію Марусі і Гриця убрати в нові шати, наповнити твір „струменями живої води" й надати йому такої краси, що читач мимоволі зупиняється над ним, перечитуючи кілька разів, щоб насититись його „високою і нетлінною красою". Бо суть краси в новому, несподіваному, що прямує до досконалости. Вона у таємниці буття, вона — джерело радости й смутку, що дає стимул до життя і боротьби.

Доля України й образ леґендарної народної співачки з 17 сторіччя, краса природи української землі й пісень Марусі Чурай мають багато спільного. Трагізм України й Марусі в романі сповнений найглибшими переживаннями, що доходять до найвищого ступеня і дають читачеві осяйну силу катарсису. Роман цей хочеться читати багато разів, щоб переживати величні емоції разом з леґендарною Марусею, щоб очиститись катарсисом, що його викликує співчуття до долі Марусі й народу.

Твір сповнений новою інтерпретацією трагізму Марусі, поетка змалювала широку ґалерію персонажів, подала так талановито кольорит картин життя нашого народу у періоді визвольної боротьби під проводом Богдана Хмельницького, змалювала в нюансах деталі побуту, розмови, вживаючи часто архаїзми

На прощу йде Маруся

(церковно-слов'янізми і канцеляризми судових розправ 17 віку), а при тому подала велике багатство форм новітнього віршування, тому й не дивно, що книжка, як інформують свідки, за кілька годин зникла з полиць книгарень.

Доцільно поетка назвала свій твір історичним, при одночаснім ствердженні факту, що головний персонаж його — Маруся — це леґендарна постать. Нема документу на те, що засуд Марусі на кару смерти таки справді історична подія. Так і назвала Ліна перший розділ поеми „Якби знайшлась неопалима книга", виповняючи його описом суду над Марусею з такою правдоподібністю в мові, в поведінці персонажів, що читач сприймає сюжет як історичну дійсність. До того ж назва першого розділу „Якби знайшлась неопалима книга" — це умовне речення. Ним авторка твердить, що постать Марусі таки леґендарна, але вислів „неопалима книга" підказує читачеві думку, що незважаючи на брак такої книги, Маруся живе в народній леґенді, а в леґенді є частина правди.

У творі 9 розділів. У першому — картини суду, багато персонажів, на тлі їх образ мовчазної Марусі. Підсудна спокійно сприймала всі обвинувачення і спроби оборони її, не скористала з права сказати останнє слово, не було ані сльозини в її очах.

Суд тривав довго, було багато свідків, одні, як і самі судді, тупі, бездушні, авторка їх назвала „гієнами стервоїдними, ласими на чужу біду", інші знаючи, що Гриць знівечив життя Марусі й вона прагнула самозгуби (хотіла втопитися, але її врятував Іван Іскра), боронили

її тим, що нема доказів на те, що Маруся дала Грицеві отруту — чи він сам її взяв у безвихідній ситуації. З опису переживань Марусі перед стратою в тюрмі довідуємося, що Гриць таки сам взяв отруту тоді, коли Маруся відчинивши двері, сказала: „Йди собі, іди!" І хоч Гриць відповів, що йому нема куди йти, Маруся продовжувала:

— Іди до неї. Будеш між панами.
А я за тебе, Грицю, не піду.
Це ж цілий вік стоятиме між нами.
А з чого ж, Грицю, пісню я складу?!

І Гриць, справді, не мав виходу іншого після цього, як тільки випити отруту. Бо після заручин з багатою Бобренківною він не міг дивитися в очі Марусі, відчував немов в ньому живе два чоловіка, а роздвоєння — це мука. Мука Марусина може піти в пісню, а його — марна, бо зрада „діло темне і брудне".

Психічний стан Марусі на суді — готовість відійти в інший світ, до батька — безсмертного лицаря. Під час нього вона відчувала зневагу до тих людей, що „плювали в її душу", називаючи її відьмою. А Марусина душа бриніла піснями, кохання її до Гриця було священне, поривом віри в людей, чистим і високим.

І тому козаки, що йшли у бій з її піснями, знали вартість цих пісень. Прибулий під час суду козак з Січі оцінив Грицеву смерть як безславну, він же не погиб на полі бою, а від „женської руки", він іншою міркою підходив до суду над Марусею:

Ця дівчина... обличчя, як з ікон.
А ви її збираєтесь карати?!
А що як інший вибрати закон, —
Не з боку вбивства, а із боку зради?

.....

Що ж це виходить? Зрадити в житті
державу — злочин, а людину — можна?! (24)

Серед оборонців Марусі була відмінна від усіх Ящиха Балаклійська Кошова, вдова, що залишила дома малі діти, сама не при здоров'ю, проте прийшла з далекої Балаклії, щоб заявити:

Буває всяко, доля — не черінь.
Любов — це, люди, діло неосудне.
По всі віки. Бо вік віків. Амінь. (26)

Від таких суперечливих висловів учасників суду запаморочені судді не знали як вийти з ситуації, — рішили віддати окраженку на допити катові. А це викликало обурення Леська Хромого:

— Ви, канцілюги, у чорнилі пальці,
Бумажне кодло, воло набивне,
хватальники, в походах небувальці, (30)

вибухнув він, прокладаючи крізь товпу собі дорогу, щоб шаблею вдарити по судейському столі. Тоді заговорив і полковник Пушкар — він не дав згоди на те, щоб над Марусею знущатися тортурами. Він послав Івана Іскру (який таємно й віддано кохав Марусю, й уважав її не просто дівчиною, але голосом народу, його піснею, душею), до Хмельницького, щоб привіз помилування оскарженій, бо судді таки винесли присуд — стратити Марусю через повішення. І хоч також і Іскра гостро виступив проти жорстокости суддів, покликаючись на вартість Марусиних пісень, з ними ж козацтво вирушало в походи, вони стали піснями цілого народу. Маруся ж нащадок славного лицаря — батько її Гордій Чурай, який не здався полякам в полон під Кумейками й був жорстоко замучений разом з іншими козаками.

У постатях оборонців і обвинувачувачів Марусі авторка дала правдивий образ тих людей у народі, що служать правді й добру, що вірні Божим і національним ідеалам, протиставляючи їх еґоїстам і грошолюбцям Горбаням, Струкам та Вишнякам, які в погоні за багатством нівечили життя інших людей, заперечували мораль в народі.

Другий розділ короткий — всього дві сторінки тексту. Проте, він дуже цікавий і його роля дуже важлива в побудові твору. Довгого опису Полтави недоцільно було давати. „...Мовчить Полтава, наче приголомшена. Перехотілось людям говорить". Місто було німе. Ось його малюнок: Вечір, у Полтаві тиша, брами всі замкнені, „на сто думок замислена Полтава", бо відбувся суд. Були там вибухи різних почуттів, понурий настрій, трагізм, що багатьох приголомшив, говорити відхотілось навіть балакунам. Засуд на кару смерти дівчини, спонукав людей замислитись: „Що варте життя?" „Такий кривавий час переживає народ..., ну й вмре ще одна людина, і що її смерть супроти того, що гине стільки лицарів за волю народу?!.." Прочитавши другий розділ твору, читач мимоволі самозаглиблюється в роздумах про вартість, призначення свого власного життя.

Третій розділ п. н. „Сповідь" — це доказ майстерности авторки у змальовуванні особливо складних психічних станів людини, такої особливої людини, якою є Маруся Чурай у творі Л. Костенко. Марусин внутрішній світ пов-

ний трагічних терзань, болів, жалів, шукання спокути. Її горда душа мучиться через зраду і кривду. Кохання її до Гриця було священне, вона плекала його з дитинства, рівняла його до ідеального кохання своїх батьків. Їй у в'язниці сниться дитинство, юні роки, коли вона знала тільки чисту любов, вірність, коли вона була джерелом її самоповаги, гордости, самопожертви. Бачучи роздвоєність Гриця (без Марусі він жити не міг, але сватався до Галі, бо поступався своїм коханням намовам матері одружитись з багачкою!), те — що він осквернив її святе почування, біль Марусин зростав, вона рішила вмерти — пробувала втопитись, а під час суду внутрішньо все сприймала байдуже, бо ждала на смерть як на визволення, у світі жалувати не було за чим...

З четвертого і п'ятого розділів довідуємося, що Іскра на час повернувся з універсалом про помилування засудженої. Та помилування не могло вже повернути Марусі до життя. Померла її мати. Маруся шукає душевного спокою у Печерській Лаврі, вона йде на прощу, зустрічає мандрівного дяка й вони спільно є свідками того народного горя, що його зустріли на землях України під час прощі в дорозі до Києва. Вони побачили загибель голодуючих людей з Волині, що шукали рятунку в Києві. Але Печерська Лавра була замкнена, жила своїм внутрішнім життям. Дяк, наче філософ-мандрівник Сковорода критично дивиться на ролю церкви — вона каже молитися за преподобних мучеників, за монахів, що спасають свою душу, не цікавлячись долею народу. А хіба за козаків — мучеників за народ молитись і прославляти їх церква не повинна?

Хіба оті, без німбів, без імен
на тій дорозі в Київ із Лубен,
або оті, під лісом, із Волині, —
хіба не більші мученики нині?!
.....
А Байда що, од віри одступивсь? (145)

Зустріч з горем народу побільшує страждання Марусі. Дяк намагається допомогти Марусі:

... Моя ти, голубочко!
Страданіє, як кажуть, возвиша.
От я й дивлюсь, що в тебе ж таке личко,
що в ньому наскрізь світиться душа. (120)

А як подумать, дівчинко моя ти,
то хто із нас на світі не розп'ятий?
Воно як маєш серце не з льодини,
розп'яття — доля кожної людини. (120)

Проте ж і у найтяжчій ситуації народ знаходить вихід. Полковник Пушкар полякам, що оточили Полтаву, читає універсал, що є виявом його політичної зрілости й відваги, гордости й почуття самобутности його війська і народу.

Панове! Ви і ми — це рівні два народи.
В боях рішили опір, і вільні ми теепер.
Ви значить, принесли до нас свої клейноди.
Свого орла також. А нащо нам орел?

Наш полк стоїть у полковому місті.
Це значить — стоїмо ми на своїй землі.
А ви тут хто такі? Стояли б десь на Вислі.
У нас тут гетьман, а у вас там королі. (169)

Розділи VI, VII, VIII і IX сповнені ремінісценціями історичного характеру. Марусі під час мандрівки ввижаються то палі, то зотлілі кості, то круки, а серед них один старий, якого мандрівники утотожнюють з внуком Байди Дмитра — Яремою. Маруся проспівала дякові свою версію думи. У її думі, Байда повертається до Полтави у сто років після смерти. Його наказав своїм гайдукам внук його Ярема схопити й зачепити ребром на гак. Дума кінчиться такими багатими трагізмом словами:

Каже Байда, Байда Вишневецький:
— Краще б мене вішав ще раз цар турецький!
Висіти на палі то іще не мука,
Як тепер дивитись на такого внука!.. (128)

Від співу Марусиного дяк аж остовпів, його душа пройнялася високим почуттям подиву для народної співачки. Дяк порівняв її спів до того, що пишуть піїти віршописці комусь усе на догоду, а при тому запитав дівчину:

А хто напише, або написав,
велику книгу нашого народу?!
Чи десь над книгою тією
свіча у келії дрижить?
Чи десь в церковному притворі
у скрині кованій лежить? (129)

Не знайшла Маруся пристановища в Лаврі, вона повертається „дивна і гірка", проща зовсім відвернула її від людей, вона замкнулася в хаті й нікого не бажає бачити. До того ж Маруся хворіє сухотами. Тільки дід Галерник у балці та козак Іван Іскра з Марусею у взаєминах. Хата дідова — це пристановище для Івана. Запрошує Іван діда перебути зиму в Полтаві, бож небезпечно, коли постійно проходять ворожі війська повз балку. Та дід не боїться ворога, балка ж потрібна, бо Галерник — символ живучости козацтва, його нерозривного зв'язку з українським степом. Дим з його бал-

Дівчата співають „Ой не ходи Грицю".

ки потрібний таким як Іван і Маруся, що шукають поради й притулку у степовій балці.

Описами весни в останньому розділі п. н. „Весна, і смерть, і світле воскресіння" поетка спонукує читача переживати радість. Краса природи, що її сприймає Маруся, веде її у інший, протилежний до завмирання світ. Вона навіть почала усміхатись, думати про насіння для землі. Скасовано угоду з ворогом, Україна знову готова боронити волю. Прийшов Іван прощатися перед походом. Маруся довго проводжала його постать, не стримуючи сліз, бо був це її найвірніший друг, його вона уважала „шляхетною іскрою вічного вогню". Вирушаючи у похід, полк співав Марусині пісні. Вони збудили Марусю до життя. Коли ж дівчата ввечері співали „Ой не ходи, Грицю", тоді вона упритомнила дійсність, їй хотілося кликнути до них, щоб не співали цієї, бож вона — Маруся іще жива!.. Не смуток, а радість воскресіння відчуває читач, кінчаючи цей розділ.

„Маруся Чурай" — твір, що його вартість треба розглядати під багатьома оглядами. Тут багатобарвність, глибоке проникнення в минуле України, подано багато животрепетних проблем нашого минулого і сучасного, незвичайні образи людей з їхньою високою мораллю і гуманністю, поруч з ницістю і духовою убогістю (позитивні й неґативні характери!). З тексту роману можна черпати багато ідей, які живили душі Марусі, її батьків, Івана Іскру, полковника Пушкаря, мандрівного дяка, діда Галерника, вдову Ящиху та козаків.

Постать Марусі складна своїм трагізмом і внутрішнім світом. З неї пливе патос твору, катарсис, тобто страждання і смерть Марусі, вислід їх — це радість воскресіння — народ збудивсь до боротьби за волю, полк співає Марусині пісні, бо вони дають йому снагу до походу. Пісні житимуть у віках, і безсмертною буде її творець — леґендарна Маруся Чурай. А до того й сама поетична форма твору, образність мови, багатство словника, вигадливість і новість римування.

Залишиться „Маруся Чурай" Ліни Костенко у літературі завжди, бож про вік свого життя перед смертю питала й Маруся, коли їй так не хотілося тужити:

Скажи, зозуле, скільки мені жити? —
Кує зозуля... Цілий день кує... (187)

Не вмирає в пам'яті народу співачка, житиме вічно в літературі й твір Ліни Костенко.

Уляна Пелех

БІБЛІОГРАФІЯ:

1. **Ліна Костенко:** Маруся Чурай, історичний роман у віршах, в-во „Радянський письменник", Київ, 1979, 189 сторінок.
2. **Анна-Галя Горбач:** Поетичний пам'ятник для дівчини з леґенди, в-во „Сучасність" ч. 11(239) 1980. Мюнхен.
3. **Микола Бажан:** Поема про кохання і безсмертя, журнал „Нові Дні" ?. 10(368) Торонто, 1980, стор. 15.

ОГОЛОШЕННЯ

Заходом Провінційної Управи С.У.М.К. відбудеться **Забава й обрядове святкування „ОБЖИНКІВ" в суботу, 14-го вересня 1985 р.** в готелі ВЕСТИН — 10135 — 100 вул., в Едмонтоні.

Буде: Вечеря, танець. Оркестра „Естрада".

Виступати будуть: „Танцювальна група „Шумка", Все-Едмонтонський сумківський хор, Український мужеський хор.

Цією подією СУМК бажає виконати наступні наміри:

Пікреслити рік 1985 як Всенародний РІК МОЛОДІ;

Ознайомити нашу українську громаду про організацію СУМК;

Збагатити знання й розуміння СУМКівців та всієї молоді про народній обряд „ОБЖИНКИ";

Уможливити товариський вечір для всіх учасників.

ДЛЯ ДОБРА ВАШИХ ДІТЕЙ

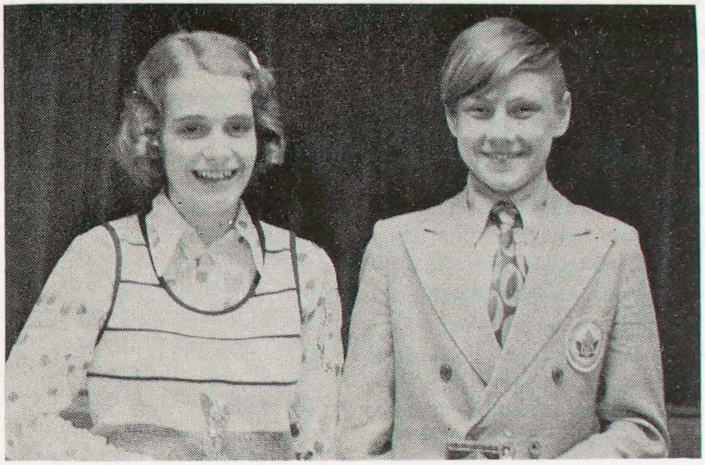

ДАЙТЕ МОЖЛИВІСТЬ ВАШІЙ ДИТИНІ

успішно поєднати свою українську спадщину з американською, канадською, австралійською, чи іншою і тим самим вирости без психологічних проблем.

ДАЙТЕ МОЖЛИВІСТЬ ВАШІЙ ДИТИНІ

краще розвинутися інтелектуально завдяки повній двомовності.

ДАЙТЕ МОЖЛИВІСТЬ ВАШІЙ ДИТИНІ

зустрічати своїх однолітків-українців, родини яких Ви знаєте, і не попасти в небажане, а то й шкідливе товариство.

ДАЙТЕ МОЖЛИВІСТЬ ВАШІЙ ДИТИНІ

мати гарне відношення і зв'язок з дідусями й бабусями, які є носіями традиційних вартостей і зможуть передати дитині багато культурних надбань віків.

ЗАПИШІТЬ ВАШУ ДИТИНУ ДО ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА І ДО ОДНОЇ З МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ. ВАШІ ДІТИ БУДУТЬ ВАМ ЗА ТЕ ВДЯЧНІ!

Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада (СКВОР)
Комісія Українських Молодечих Організацій (КУМО)
2118 A Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8

У дітей, які не мають культурного „коріння", витворюється часто розгублення, порожнеча, брак почуття власної гідности. Через незнання свого минулого вони не бачать будучности й іноді попадають в апатію, а то й депресію.

Діти без знання мови, культури, традицій своїх предків часто відчужуються від батьків, соромляться їх, а то й цураються своєї релігії.

Сучасні психологи твердять, що діти, які добре знають другу мову (не тільки її „кухонний" словник), багато швидше вивчають інші мови та предмети, особливо ті, що пов'язані з логічним думанням, як математика.

Знання української мови відкриє молодим людям двері до кращих професійних можливостей не тільки у дипломатичному корпусі, в академічному світі, але й лікарям, адвокатам та іншим. У Канаді, наприклад, чим раз більше пошукують людей із знанням української мови для праць в уряді, в наукових установах. В цій країні українська мова набирає важливости. Подібне може статися і в інших країнах поселення.

Чим раз частіше зустрічаємо дорослих людей українського походження, які жаліють, що замолоду не вивчали нашої мови. Дорослі потребують довгих років, щоб вивчити нову мову, тоді, коли діти вичають її без зусилля.

Звернення до канадського уряду

Резюме Меморандуму Комітету Українців Канади до екзекутивного секретаря нарад експертів людських прав на конференції Європейської безпеки і кооперації в Європі, в Оттаві 7 травня 1985 року.

Держави, які брали участь у Заключному Акті Гельсінкської Угоди, заявили, що вони зобов'язуються респектувати суверенність одна одної в рамках існуючих кордонів, як також респектувати суверенність всіх інших європейських держав. Також, вони визнали своє шанування підставових людських свобід з засадами Хартії Об'єднаних Націй і Універсальною Декларацією про Людські Права.

На жаль, Радянський Союз не вважає, що він зобов'язаний придержуватись того уступу Заключного Акту, який говорить про людські права і вольності. Тим самим Заключний Акт не має ніякого значення для радянських людей, їхнє життя є постійно загрожене. Ввиду повищого ми апелюємо до канадського уряду, щоб він вжив заходів на посилення дипломатичного тиску на СССР з метою заставити його ввести в життя постанови Заключного Акту про елементарні людські права і свободу. Зараз ми хочемо звернути увагу канадського уряду на ті проблеми, які зокрема хвилюють нашу спільноту:

1. **Релігійна свобода**

Документи, які ми одержали від дослідної групи в Україні, вказують на безоглядне переслідування тих, хто ходить до церкви, а зокрема тих, хто за тим переслідуванням стежить. Провідника цієї групи, Йосифа Терелю арештували вже багато разів. Один священик, отець Бузинський зник без сліду. Отця Романюка тюремщики примусили „признатись і жалувати".

2. **Українська група за виконання Гельсінкської Угоди**

Перша Українська Гельсінкська Група оформилась 9 листопада 1976 року. Її завданням було відмічувати порушення Гельсінкської Угоди урядом СРСР. Активність цієї групи строго само-контролювалась законами радянського права.

Дисидентами називають радянських громадян, які рішились боротись із радянським беззаконням і подавати світові відомості про це беззаконня. Режим відповідає на це арештами, тюрмою, психіятричним запроторенням і концтаборами. Відносини в тюрмах і концтаборах помітно погіршали. Дисидента Олексу Тихого відмовились лікувати, він помер на 57-му році життя. Так само повелись із Валерієм Марченком, йому було тільки 37 років. Юрій Литвин поповнив самогубство на 40-му році життя. Юрій Шухевич осліп. Іван Світличний повернувсь додому інвалідом. Лев Лукіяненко є важко хворий.

3. **Імігрція**

Радянський Союз дуже рідко дозволяє на поєднання розлучених родин або на виїзд закордон людей, які є родичами канадських громадян. Голосною стала справа Данила Шумука, якому радянський уряд довгі роки відмовляє права виїзду, щоб жити із своїм родичем в Канаді. Канадські громадяни бояться старатись про еміґрацію своїх родичів з України, щоб тим родичам не пошкодити.

4. **Свобідний обмін інформацією**

Радянська пропаґандивна література поширюється в Канаді без перешкод. З другого боку ніякий друкований матеріял, фільми, касети, пластинки, тощо не допускаються у Радянський Союз.

5. **Відвідини рідних у СРСР**

Радянський режим не обмежує туризму, але у багатьох місцевостях подорожування є обмежене. Канадці ніколи не мають певности, що вони зможуть відвідати своїх ріндних без перешкод.

6. **Дарункові посилки у СРСР**

Дарункові посилки у Радянський Союз є зараз майже цілком заборонені. З другого боку те, що доставляється звідтам в Канаду є майже неконтрольоване.

7. **Радянське вмішування у канадські справи**

Радянський уряд поширює по Канаді фальшиві обвинувачення за т. зв. воєнні злочини. Їхні обвинувачення є скеровані головно проти відомих канадських антикомуністичних кол. Ми взиваємо канадський уряд припинити кольпортацію радянських пашквілів в нашій країні.

8. Ми рекомендуємо, щоб до міжнародних конференцій про людські права делеґувались знавці з етнічних груп, які можуть подавати важливі відомості відносно дискутованих

Великий самвидавний твір Лук'яна Карого „Крах"

Елікот Сіті, Мд. — У В-ві „Смолоскип" появився новий самвидавний твір з України, документальний роман про Другу світову війну Лук'яна Карого „КРАХ".

В передмові до цього твору від Видавництва пишеться:

„В українській літературі є всього кілька творів про Другу світову війну, написаних з двох протилежних позицій: письменниками УРСР з позицій радянського соцреалізму і згідно з партійними настановами, інші — всього кілька творів — письменниками, які живуть на Заході, з виразних українських самостійницьких позицій. Нажаль в українській літературі немає ані одного твору, в якому ідеологічні й політичні настанови відігравали б другорядну ролю.

І власне твір Лук'яна Карого „Крах" є таким документальним твором про Другу світову війну. У ньому читач не знайде большевицької чи комуністичної пропаґанди, як не знайде й українського націоналізму. Автор пише про українську людину, яка провела ціле життя в радянській дійсності і до якої не дійшла, а якщо дійшла, то мимоходом, ідея самостійности України. Персонажі письменника вийшли з села Антонівки, на Полтавщині. Війна розкидала їх майже по цілому світі, проти їхньої волі поставила в різні обставини й ситуації. І автор зумів вжитися в ті ситуації — чи це буде посольство СРСР напередодні війни в Берліні, чи життя звичайних селян в Антонівці напередодні й під час війни, чи в боях за Бердичів, Київ, Москву і Крим, чи в радянському запіллі на диверсійному призначенні. Автор веде своїх персонажів у піднімецький Київ, у Бабин Яр, на примусові роботи в гітлерівську Німеччину, до українських і неукраїнських повстанських загонів в ліси Волині. Серед воєнної дійсности письменник створює надзвичайно реалістичні картини нарад генерального штабу СРСР і Німеччини. Він виводить постаті Сталіна й Гітлера, радянських і німецьких маршалів і генералів, роля яких у останній війні відповідає історичній дійсності".

Роман Л. Карого „Крах" має 55 розділів. В кожному розділі виринає питання України і українця. Погляди на історичну ролю України, на питання української державности і самостійности, на психіку української людини висловлено щиро і відверто, не на підставі загальноприйнятих штампів серед українства на Заході, і хоч вони не відіграють центральної ролі, вони є важливою частиною роману.

„Крах" це роман про українську землю, про Україну — пляцдарм війни, про страшну війну.

Сам автор, який правдоподібно ще й тепер перебуває в ув'язненні, про свій роман пише:

„Крах" — це клубок людських доль, плачу, горя, радости, розлук, крови, смертей; клубок відчаю, страждань і людських мук; це документальний роман. Роман — це спроба створити широке полотно війни, щоденного життя і взаємин у різних аспектах: від верху донизу... „Крах" це не тільки крах політики й щоденного життя, почуттів і взаємовідносин героїв роману, а й крах самого автора, його здоров'я, нервової системи, психіки, зруйнованої демагогією, насильством, знущанням і цькуванням".

Документальний роман Лук'яна Карого „КРАХ" має 564 стор. (це перший том), у твердій обкладинці і коштує 15.25 дол.

Замовлення слати на адресу:

"SMOLOSKYP", P. O. Box 561,
Ellicott City, Md. 21043 U.S.A.

справ.

9. Ми рекомендуємо, щоб на Конференції про Европейську безпеку і співпрацю допускались не-урядові організації, які звітували б про перебіг нарад своїм членам.

10. Ми рекомендуємо, щоб Гельсінкській Угоді присвячувалось більше уваги середниками масової інформації.

11. Ми рекомендуємо, щоб було створено комітет людських прав з правом стежити порушення прав людини і звітувати нашому урядові.

Комітет Українців Канади
Централя

НАШИМ ДІТЯМ

Квітка та бульдозер

На галявині ріс Клен. І співав на тому Клені Щиглик.

Співав про сонячну галявину, русявого Хлопчика, який приходив гратися до Клена, й шовкову траву.

Одного ранку прилетів сюди Щиглик і залився дзвінкою піснею.

— На нашій галявині розквітла гарна Квітка!

Одразу над Квіткою закружляли барвисті Метелики, загули Бджоли. А трохи пізніше прибіг Хлопчик.

— Ой, яке диво розквітло! — зрадів він.

І схилився над Квіткою, милуючись її красою.

Та раптом почулось гучне торохкотіння, і в хмарі диму на галявину виїхав Бульдозер.

Він зататакав ще сильніш і опустив свою ніж-лопату до землі:

— Р-розійдись! Зар-раз попр-рацюю!

— Стій! Що ти робиш! — тривожно гукнув Хлопчик. — Поглянь на цю Квітку!

— Не знаю ніякої Квітки. Мені треба галявину прибрати, щоб гарна була!

— Вона й так гарна! — занепокоєно засвистів Щиглик.

— Ми не дамо тобі знищити нашу Квітку! — залопотіли крильцями Метелики, задзижчали Бджоли перед самою лопатою Бульдозера. — Ти вже й так скільки бруду своїм димом наробив!

Бульдозер від неподіванки чмихнув і замовк. І вже спокійно сказав:

— Ось дивіться. Клен є? Він повинен рости далі. А про Квітку я не чув!

— Та вона ж сьогодні розквітла! — вигукнув Хлопчик.

— Так-ке буває! — зачмихав Бульдозер. — Не рости, де не треба!

— Роздивись краще! — обурився Хлопчик. — Тобі, певне, не сюди треба, а он на ту галявину, де сміття накидане горою!

— Так-так! — зрадів Бульдозер. — Справді так! Зар-раз прибер-ру бр-руд!

І він швидко покотив далі, туди, де лежала велика купа сміття.

А до клена підлетів пустун Вітрець, розвіяв дим і став гойдати красиву Квітку, він наче про щось говорив з нею.

— Що тобі сказала Квітка? — спитав у Вітерця Хлопчик.

Вона дякує Щиглику, Метеликам, Бджолам, а особливо тобі, Хлопчику, — за те, що ростеш хоробрий і справедливий.

Юрій Ярмиш

НАША МАТИ

"Що на світі наймиліше?"
Раз мати спитала.
"Ти, дорога наша мамо!"
Діточки сказали.

Вам, доточки мої любі,
Ще й те треба знати,
Що крім мене другу маму
Мусите кохати.

Бо та друга всім нам мати,
Вона нас повила,
Хлібом, сіллю і водою
Вона нас кормила.

Її мова люба, мила
Нас все забавляла,
Її дума голубила,
Пісня до сну клала.

А та мати — Україна!
Любіть її, діти,
Прикрасіть її собою,
Як городчик квіти.

І для неї ви, діточки,
Ростіть на потіху,
А вирісши, не забудьте
Про рідненьку стріху.

Та про мову нашу любу,
Що вас забавляла,
І про пісню сердешную,
Що вас усипляла.

Тай у світі тім просторім
Добра научайтесь,
І рідної при тім мови
Й пісні не цурайтесь!

"Дзвінок" 1902.

THE LONG JOURNEY TO THE BALLOT BOX

Part One

The legislators of Ontario were not allowed much rest from the agitation for women's rights. A bombardment of petitions, seemingly sponsored by the Women's Christian Temperance Union, prayed for the provincial vote. Next, a Liberal member of the Opposition, John Walters, began introducing a woman suffrage bill every session from 1885 to 1893 but his efforts were treated with scorn.

Governments changed from Conservative to Liberal and back to Conservative but still no vote for women in spite of the strong efforts of such women as Flora McDonald Denison, Dr. Margaret Gordon and Dr. Margaret Johnston. In 1905, the Conservative Premier J. P. Whitney, stated that he personally believed that the request for women's suffrage was reasonable but he concluded that the Infinite was at work and that woman had been assigned her place according to a Divine Plan. During 1905, the Ontario legislature received 72 petitions and another Liberal, John Smith, introduced the franchise bill. All to no avail.

Early in 1916, the National Council of Women, one of the most powerful women's organizations in Canada, endorsed the idea of votes for women.

In 1915, a deputation of suffragists interviewed the new Conservative premier, Sir William Hearst, hoping for a change of policy but Sir William did not believe that women wanted the vote and that their influence would be good if they had it.

In 1916, women won the vote in Manitoba and seemed assured of the same in Alberta and Saskatchewan. Encouraged, another delegation of women in Ontario, approached Premier Hearst, only to be rebuffed again.

But victory was approaching. The Liberal Party of Ontario endorsed votes for women. On February 15, 1917 two Conservative members introduced a private bill for woman suffrage. The second reading was February 27. The galleries were packed with suffragists, fully prepared for another blow to their hope. What was their surprise and delight when Sir William Hearst expressed complete conversion to their cause and the bill for votes for women was passed unanimously. The bill to allow women to be eligible to the legislative assembly in Ontario, was passed in 1919.

Ontario, which bore the brunt of pioneering for women's rights, sent the first woman member to the Dominion Government in 1921, in the person of Agnes Macphail.

The Prairie Provinces had the shortest and easiest vote campaign to wage with, Manitoba being somewhat of an exception. The men of the prairies gave their support to woman suffrage through three powerful farm groups; the Grain Grower's Associations of Manitoba and Saskatchewan and the United Farmers of Alberta. All had endorsed votes for women in 1912. The Grain Grower's Guide weekly magazine featured editorials and letters supporting the franchise for women. However, George F. Chipman, editor of the G. G. Guide, received a letter from a Saskatchewan farmer, part of which ran, "If you don't stop advocating woman suffrage in your paper, you can cancel my subscription. My wife reads your articles to me at the supper table and it makes things very unpleasant in my house."

In spite of support of farmers' organizations, the Guide and the Manitoba Free Press, the real foe of women's rights were women themselves, through ignorance, indifference or actual hostility. The pioneers of the movement had to convert the women first.

The movement in Manitoba began in the 1890's when a group of Icelandic women, led by Mrs. M. J. Benedictsen, formed the Icelandic Women's Suffrage Association. The first English speaking organization to support the cause was the Women's Christian Temperance Union, whose officers in 1893, were Mrs. J. A. McClung, mother-in-law of the more famous Nellie McClung, Dr. Amelian Yeomans and E. Cora Hind.

In 1894, the W.C.T.U. presented a petition of two thousand names to the legislature of Manitoba. The many women in the gallery were humiliated to hear from the promoter that the franchise bill had not been printed.

During the first twelve years of the Twentieth century, the suffrage movement was inactive. Times were prosperous and people were

busy settling and cultivating vast stretches of prairie land.

In 1912, Mrs. A. V. Thomas, a contributor to the Manitoba Free Press under the pen name of Lillian Laurie, founded the Winnipeg Political Equality League. In 1913, the League, under the presidency of Dr. Mary E. Crawford, began an educational campiagn. A hundred suffrage banners were printed to adorn Winnipeg street cars and a booth was set up where literature was handed out and signatures for a petition were sought. The attendants at the booths suffered many insults from women who sneered at their work.

In 1914, a delegation of five persons, headed by Nellie McClung, met Sir Rodmond Roblin, the Conservative Premier of Manitoba. He listened to what they had to say, then launched into a bitter denunciation. He charged that votes for women would break up homes and throw children into the arms of servant girls.

But public opinion was changing and suffrage had become respectable. At the 1914 election, the Conservatives won the election by only a majority of four seats.

Then news broke of a scandal in connection with the construction of the new Parliament Buildings in Winnipeg and Premier Roblin had to resign. The new premier was T. C. Norris of the Liberals. He drafted a bill giving the vote to women but not permission to be elected to the legislature. Mrs. A. V. Thomas discovered this omission just one day before the bill was to be introduced and members of the Winnipeg Political Equality League went into action, pressuring every MLA to change the draft. T. C. Norris agreed to change the bill.

January 28, 1916 was an historic occasion when royal assent was given and, for the first time in Canadian history, women were granted the provincial vote. Later, Frances Beynon, sister of Mrs. A. V. Thomas and editor of the woman's page in the Grain Growers' Guide, wrote, "An easy victory", some people say, who, looking on from a safe distance, have no conception of the drudgery that had been undergone by the members of the Political Equality League during the four strenuous years of its life."

But the promise of practical politics fell short. In the decade that followed, only two women were elected to the Manitoba legislature; Edith Rogers (1920 - 1932) and Salome Halldorson (1936 - 41).

Alberta was the first province to elect a woman to the legislature and the first to appoint a woman judge.

From 1885 to 1905 Alberta was part of the North West Territories and during this period there is no evidence of suffrage activity. In 1905 Alberta became a province. The first movement for women's rights came as a controversy over homesteading laws. The law, which denied a wife all dower rights in her husband's estate, was very unjust. Pioneer wives struggled side by side with their husbands to cultivate the homestead and to build a home. Emily Murphy, who wrote under the pen name of Janey Canuck, was the driving force in having a satisfactory Dower Act passed. It was on this occasion that Mrs. Murphy, happily married to Rev. Arthur Murphy, received a letter from a grateful pioneer woman, who wrote: "God bless you, Janey Canuck, I have a troublesome husband too."

The movement for woman votes began about 1910, started by members of the Women's Christian Temperance Union and the more powerful Local Councils of Women. The brief six year campaign included much travelling over thinly populated areas by dedicated women to educate both men and women. Victory came on March 6, 1916, Alberta being the second province in Canada to grant political equality to women. A few months later, the Liberal Premier of Alberta, Arthur Sifton, appointed Emily Murphy and Alice Jamieson to act as police magistrates, thus creating the first women judges in Canada. In 1917, Louise McKinney and Roberta Macadams became the first women MLAs.

In Saskatchewan the story of the movement for woman suffrage parallels closely that of Alberta. The conditions were similar in both provinces, governmental attitudes were the same and the main problem was that of education.

It was the Homemakers' Clubs, projects of the Extension Service of the University of Saskatchewan, which became centres of suffrage activity. In 1910, Abbie De Lury became a Director of Homemakers' Clubs and she travelled about the province, organizing groups and promoting votes for women. She was joined in this work by Violet McNaughton, president of the Women Grain Growers' Association and the mem-

Veronica Irene Wasyliw Trump (1927 - 1984)

There is a blessed home
Beyond this land of woe
Where trials never come
Nor tears of sorrow flow.

A talented Ukrainian artist has passed away July 26, 1984. Veronica had accomplished much in the field of art in her short life. She was born in Canora, Saskatchewan in 1927, the youngest of eleven children of Harry and Doris Wasyliw.

She completed her high school in Yorkton and in June 1946 received a First Class Teaching Certificate from the Moose Jaw Normal School. From 1947 - 1949 Veronica taught in a public school in Eatonia, Saskatchewan.

Her love for music and singing took her to Vancouver, B. C. where she was a student with Anna Nicholls from 1949 to 1952. Her pianist and vocal coach was Harold Brown, well known in Vancouver, B. C. While in Vancouver she participated in many performances of the Gilbert & Sullivan Operettas with the Knox Operatic Society of Vancouver. Later she moved to Toronto and continued her studies in vocal and piano and was fortunate to be chosen one of the four semi-finalists across Canada in the contest "Singing Stars of Tomorrow".

In Montreal, P. Q., 1953, in the St. Sophia Ukrainian Orthodox Church, she married Edwin Trump. Very Rev. Sluzar officiating. They were blessed with three sons, Stephen, Geoffrey and

Christopher. Following in his mothers footsteps, her son Geoffrey is an accomplished pianist as well as an accomplished clarinet and bassoon player in the Toronto North York Symphony Orchestra.

Continuing her music studies at the McGill University Conservatorium of Music, she attained a certificate of Pianoforte for Elementary Grade with distinction and a singing certificate of the highest grade in May 1956. To supplement her tuition fee, during her studies with Bernard Diamant and Jans Simons, she sang as a soloist at the Montreal St. James United Church on Sundays.

As a soprano, she became active in the chorus of the Tudor Singers of Montreal, where during the season of 1970 - 72, the 80 Voice Choir performed Handel's Messiah, Bach Mass in B Minor and St. John Passion on the CBC network.

In September 1976, she entered the Concordia University, working towards a Bachelor of Fine Arts Degree which she attained with Distinction on May 27, 1981 majoring in Drama. She was active in the Montreal West Operatic Society, the Arcadian Musical Co., Montreal Theatre Lab, as well as many plays at the Concordia University where she gained much stage experience.

From the International Institute of Reflexology, St. Petersburg, Florida, where she took courses, she attained two certificates in October 1981. She studied and had great knowledge as a nutritionist, and held physical fitness classes in the area of Dollard des Ormeaux where she lived.

---

bers of the Women's Christian Temperance Union. The Farmer's Advocate stated the question tersely, "If democracy is right, woman should have it. If it isn't, men shouldn't."

The campaign was brief and without bitterness. On March 1, 1916, under Premier Walter Scott, the franchise was conferred upon the women of Saskatchewan.

Mrs. M. O. Ramsland became the province's first woman MLA in 1919. The principle of equality was completely established in Saskatchewan in 1920 when wives and husbands of property owners were made eligible for municipal and school franchise and office holding.

Helen Raycheba
Convenor of Women's Issues

ST. VOLODYMYR'S KIEV PARK

St. Volodymyr's Cultural and Recreational Centre shall be built in the beautiful Kiev Park, located on the southwest corner of Dundas Street and Fourth Line in Oakville, Ontario. In the scenic setting situated to the close proximity of the main street and to the main entrance into the Kiev Park grounds, it will stand there as the monument in itself to our Ukrainian cultural heritage, to the orthodox faith and to the strength of our people.

This project, when built, shall be a worthy and significant contribution to the millennium celebration of the Christianity in the Ukraine, brought to us in 988 by St. Volodymyr. This monument is intended to make a strong statement of faith not only of Toronto and Oakville, but also by other smaller Ukrainian communities in the surrounding areas.

The building itself is designed in the monumental manner, with the dignity and with the formality of a cultural centre. Great emphasis and attention has been given to the formal areas of the building. A banquet hall, capable of seating 850 guests, can be subdivided into two separate banquet halls. The main rotunda shall be the focal point of the building, with its impressive glassed dome. This central area is designed to serve not only as a lobby to the banquet halls but also as a multi-purpose area for various functions such as art exhibitions etc. The walls of the octagonal shaped rotunda are designed to receive the artwork of painting, mosaics, depicting various phases of our Ukrainian national development in the way of culture, art and mosaic. A special place in the rotunda is allocated to the main piece of artwork, dedicated to the theme of St. Volodymyr and the Baptism of Ukraine. It is in-in the way of culture, art and mosaic. A special and talented Ukrainian artists for this all important piece of artwork.

Apart from the very formal and impressive main entrance into the building, a separate secondary entrance is provided that leads into the less formal areas such as an administrative office for the cemetery, health club and lounge. The second floor of the building shall be used for other cultural and recreational uses, such as library, classrooms, board room and a caretaker's apartment.

The orientation and location of the building is such that it takes full advantage of the sunny southern exposure for its swimming pool and sun deck. It has also been located on the site in such a way, that on few occasions, during the summer, a large gathering of our people can be assembled in one area, amphitheatre way facing the outdoor stage, where religious services and/or theatrical events will be performed.

The building and health club facilities have also been designed in such a way that future expansion phases of the swimming pool enclosure and the gymnasium can be built in a harmonious, practical and economical way.

Ample parking is provided, with great emphasis given to landscaping elements and to the preservation of the present beautiful natural environment of the area.

When completed it will be the place where one can come as to a part of Ukraine, to enjoy our many religious and cultural events. It will be the pride of our Ukrainian-Canadian Community.

Veronica brought out a great love of nature in the many beautiful still-life pictures that she painted under the name of Van Trump. In addition to the above her resume reads: — Languages — Ukrainian, English, Russian, French, some German, Italian, Spanish.

Being deeply religious and a humanitarian, she donated her kidneys so that two people as recipients could have a new lease on life.

Memorial service was held on Saturday, July 28th, 1984 at the Armstrong Funeral Home, Oshawa, Ontario. Rev. E. Levicky from St. Mary's Ukrainian Orthodox Church officiating. Burial place at Mount Lawn Memorial Gardens, Oshawa, where her parents are buried.

As years pass by, Veronica will be sadly missed by the Trump and Wasyliw families and friends.

Maria Wakaluk, a sister is donating $100.00 to the Journal Promin in her memory.

May she rest in peace!

Ever remembered,
Maria Wakaluk

Ювілейні привіти

З нагоди 25-літнього ювілею журналу „Промінь", відділ ім. Св. Ольги в Толстой, Ман., складає найщиріший привіт жуналові, та найкращі побажання редакції журнала. Наш відділ засилає 100.00 дол. на ювілейний фонд. Також посилаю 36.00 дол. за 3 передплатниці.

Клавдія Елюк — голова і реф.

Даруючи $100.00 на ювілейний фонд журналу в його 25-річчя, пані Наталка Гречка з Мисисаґа, Онт. вітає редакцію, працівників та бажає найкращих успіхів в майбутньому.

З нагоди мого 75-ліття і 25-ліття журналу „Промінь" пересилають мої діти Орест і Рома Ґауки, Едмонтон — $25.00; Ігор і Леся Ґауки, Едмонтон — $25.00; Славка і Володимир Шумей, Бернабі, Б. К. — $25.00 і я, Марія Ґаук, Едмонтон — $25.00.

Рівночасно всі ми бажаємо дорогій Редакторці доброго здоров'я і многих літ!

Марія Ґаук, Едмонтон

Відідл ім. Лесі Українки в Ереесі засилає $25.00 на ювілейний фонд журналу „Промінь". Бажаємо щастя і здоров'я нашій Редакторці на дальші літа працювати для нас.

Марія Стефюк, голова
Галя Сабат, секр.

З нагоди чайного прийняття, відділ ім. Ольги Кобилянської в Шіго, Саск. засилає $25.00. Хай Бог благословить Вас добром і здоров'ям на дальше так щиро працювати для нашої організації.

Кеті Рудей, голова
Марія Денесик, кас.

З нагоди чверть сторіччя журналу „Промінь" складаю мою маленьку лепту $30.00 на дальше існування рідного слова.

З великим задоволенням перечитую в журналі перегляд і коротку характеристику творчости визначних письменників України, а особливо розділ „Розстріляне відродження — шестидесятники". Бажаю успіху шановній авторці — У. Пелех, редакторці та іншим працівникам многих літ і здоров'я, а нашому журналові продовжувати таку цінну працю.

Марія Божик, Торонто

З нагоди 25-ліття журналу „Промінь" засилаю дар в сумі $20.00. Бажаю редакції і всім працівникам журналу кріпкого здоров'я і найкращих успіхів у вашій праці на майбутнє.

О. Шнуркова, Пенетенґ, Онт.

Щирий привіт журналові „Промінь" і його редакторці з приводу 25-го ювілею його існування. Засилаю $50.00 на ювілейний фонд „Променя" у світлу пам'ять моєї незабутньої дружини Марії, яка упокоїлася в нещасливому випадку 9-го липня 1981 року, проживши 70 років. Вона була членкою відділу ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні і входила в його управу. Вона любила читати „Промінь". Вічна їй пам'ять!

Іван Чайковський, Саскатун, Саск.

Бажаю членкам редакційної колеґії кріпкого здоров'я і сил, як також і тим, що допомагають у цій нелегкій праці дорогого „Променя", якого люблю читати і мій чоловік також. Моя пожертва з нагоди ювілею $15.00 і передплата на два роки $24.00. Щасти Боже на многая літа!

Галина Юськів

З нагоди святкування 25-ліття журналу „Промінь" відділ Союзу ім. Ольги Кобилянської у Саскатуні, засилає найкращі побажання дальших блискучих успіхів журналові „Промінь".

Цей журнал наче смолоскип, що освітлює шлях українського жіноцтва в Канаді, в їх багатогранній національній культурній праці. Зміст „Променя" постійно насвітлює наші історичні здобутки і завдання. Його принциповість і стійкість відносно програми С.У.К. забезпечує йому світлу будучність і скріплює солідарність організації.

Особливе признання і відзначення належиться пані Наталі Когуській за її редакторський хист і постійний вклад у зміст журналу від самих початків його заснування. Щасти Вам Боже!

З нагоди ювілею „Променя" відділ засилає дар у сумі $250.00. (Вже переданий до Централі С.У.К.).

За Управу Відділу ім. О. Кобилянської у Саскатуні:

Анна Клопушак, голова
Ольга Гавриш, секретарка

З нагоди 25-го ювілею журналу „Промінь", відділ Ольги Басарабової в Ніпавин, Саск. висловлює щирі побажання редакції та іншим співпрацівникам. Бажаємо кріпкого здоров'я, витривалости до дальшої праці при журналі. З нагоди ювілею складаємо над дар $25.00.

Марія Косован, голова
Оксана Мохорук, секр.

Хвальна Редакціє і всі працівники журналу „Промінь"!

Бажаю Вам здоров'я, щастя, успіхів у Вашій дорогоцінній праці для нашого народу. Щасти Вам Боже на все добре. Складаю $20.00 на ювілейний фонд журналу „Промінь".

Анна Хаба, Ред Вотер, Альберта

З нагоди святкувань ювілею 25-ліття журналу „Промінь", Відділ ім. Лесі Українки в Трансконі, Ман. складає найщиріший привіт жуналрові і найкращі побажання. Бажаємо редакторці Наталі Когуській і всім працівникам „Променя" кріпкого здоров'я і найкращих успіхів на майбутнє. Засилаємо $50.00 на ювілейний фонд.

За відділ:

добр. Г. Тетеренко, голова
С. Собкович, секретарка

ВИКАЗ ЮВІЛЕЙНИХ ПОЖЕРТВ В МОНТРЕАЛІ

Дня 12-го червня 1985 року відбулися піврічні збори нашого монтреальського відділу „Доньки України", на яких урочисто відмічено 25-літній ювілей журналу „Промінь".

Після слова культурно-освітньої референтки п-ні Олі Шевчук та референтки журналу „Промінь", п-ні Марії Підкаленко, на заклик культурно-освітньої референтки п-ні Олі Шевчук, присутні членкині зложили на потреби журналу „Проміньщ" свої щирі пожертви.

Відділ ім. Доньки України $100.00
По $10.00 С. Кульба, Є. Підвисоцька, М. Венґер.
По $5.00 О. Русин, С. Випрук, О. Милащук, О. Ковч, О. Реґуш, А. Ковальчук, А. Колісник Доброміль, А. Панчук, М. Зимовець, А. Прокопчук, Н. Романишин, О. Шевчук, М. Підкаленко, Г. Сенишин.
По $4.00 В. Ваверчак, А. Гикава, В. Маланчук.
По $3.00 — М. Киричок, З. Роніж,, М. Войчук.
По $2.00 — К. Самолюк, П. Оборонів, Т. Бавер, Е. Мартин.
По $1.00 — С. Гирич, П. Маркуш, М. Костюк, Ю. Варварич, С. Олянська, Е. Савицька.
Разом $235.00

З нагоди 25-ліття журналу „Промінь" складаю $25.00 як мій дар на продовження корисної праці для нашого суспільства. Щиро вітаю редакцію журнала, працівників і засилаю мої найкращі побажання міцного здоров'я та дальших успіхів.

Меланя Буряник, Саскатун

Ювілейні фонди

Щиро і гарно зустрічає членство та читачі 25-ліття журналу „Промінь". Зворушливі привітання відділів, читачів, установ, побажання реадкції, працівникам пера, запевняють майбутні успіхи журналу.

Рік ювілею продовжується, всякі пожертви далі будуть проголошуватись як ювілейні. Є ще багато відділів та членок, які не вспіли скласти своєї пожертви на ювілейний фонд журналу.

Оцінюємо працю наших референток, про що подамо в черговому числі.

Редакція і адміністрація

НОВІ НАДІСЛАНІ КНИЗКИ

Лук'ян Карий — КРАХ. Документальний роман з часів Другої світової війни. Передрук самвидавного твору з України. Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка. Торонто - Балтимор 1985.

— — —

МАРТИРОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ. Том II. Українська Католицька Церква. Документи, матеріяли, християнський самвидав України. Упорядкували і зредагували Осип Зінкевич і священик Тарас Т. Лончина. Українське Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка. Торонто - Балтімор 1985.

— — —

Іван Боднарчук — ЗАОБРІЙНІ ПЕРЕҐУКИ. Короткі оповідання. Видання — Об'єднання Українських Письменників у Канаді „Слово". Едмонтон - Торонто, 1985.

— — —

Прот. Степан Ярмусь — ДЕЩО З НАШОГО ІСТОРИЧНОГО ДОСВІДУ. Двомовне. Видання Консисторії УГПЦеркви в Канаді з передмовою автора. Вінніпеґ 1985.

— — —

Михайло Марунчак — НАЦІЯ В БОРОТЬБІ ЗА СВОЄ ІСНУВАННЯ 1932 і 1933 В УКРАЇНІ І ДІЯСПОРІ. Накладом Української Вільної Академії Наук в Канаді. Вінніпеґ, 1985.

— — —

ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ — Історія відділу Союзу Українок ім. Лесі Українки у Гамільтоні. 1984є

— — —

ДУХОВНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ на святкування 1000-ліття православія. Союз Українок Канади. Саскатун, 1985.

— — —

ПРОПАМ'ЯТНА КНИЖКА з нагоди 100-річчя Українського жіночого руху, Монтреал, 1984.

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК В ДАВФИНІ, МАН.

Перший ряд зліва направо: М. Тузик, М. Андрейчук, А. Мазур, А. Клапоущак, К. Тузик, А. Гавриш, М. Білоус, А. Холод — голова Союзу, Марг. Маюк, голова відділу, добр. Е. Труфин, Г. Лазарук-Гендерсон, Мих. Котик, А. Буртняк.

Другий ряд: Анаст. Возьна, Журковська, А. Піх, М. Костишин, Агаф. Перепелюк, П. Рубашевська, К. Самець, М. Годована, Хрис. Присяжнюк, І. Шевчук, Р. Кошовська, М. Козак, А. Ґашина, Мих. Підлипна, Е. Ганчарик, К. Демків, Е. Івусяк.

Третій ряд: А. Ковалюк, О. Войцюк, А. Швець, М. Лігал, Г. Апостол, Мих. Ковальчук, А. Ситник, А. Мимка, Р. Грицай, М. Ґорчинська, О. Кізь, Ю. Симчич, Т. Шовдра, М. Кульбаба, О. Сарамага, А. Юрій, Н. Стрільківська, Ю. Бучій, Е. Шмильська, А. Росоловська.

ПОДВІЙНИЙ ЮВІЛЕЙ
Давфин, Ман.

В неділю 25-го листопада 1984 року, відділ Союзу Українок Канади ім. Лесі Українки, врочисто відзначив два ювілеї 100-річчя жіночого руху і 55-літну річницю існування відділу.

Це був для нас незабутній, радісний день. Вранці членки гуртовно взяли участь у Службі Божій. Настоятель прот. о. Є. Труфин згадав у молитвах покійних членкинь, також молився за здоров'я живучих. В Церкві молилися разом з членкинями голова Централі Союзу Українок Канади пані Анна Холод, яку ми запросили на наші святкування. Вона прибула зі своєм мужом.

Після Служби Божої всі перейшли до Української Православної Авдиторії, де відбувалася програма. Заля була відповідно вдекорована, на стіні висів портрет Лесі Українки, прибраний вишитим рушником, а золоті написи нагадували всім про наші Ювілеї. Голова Централі держала прапор СУК і вела перед для всіх тих, що покликані заняти місця за головним столом. Слідувала хвилина мовчанки за покійних членкинь. Потім відспівали гимн Союзу Українок Канади. Голова відділу, Маргарета Маюк відкрила програму, а прот. о. Є. Труфин провів молитву та поблагословив поживу.

Після спільного обіду, голова М. Маюк дала вступне слово та покликала заст. голови Марію Тузик до переведення дальшої програми. М. Тузик представила всіх за головним столом. До привіту покликала голову церковної громади св. Юрія Володимира Мазура. Пан Мазур висловив сердечний привіт з побажанням від всіх льокальних організацій з нагоди ювілеїв.

Слідувало вручення грамот членкиням за їхню 55-літню приналежність до Союзу Українок Канади. Грамоти отримали такі членкині: **Анна Клапоущак,** її преставила Ю. Симчич — **Юстина Дух,,** яку представила, М. Ґорчинська — **Марія Білоус,** її представила О. Кізь — **Анна Гавриш,** представила М. Годована — **Катерина Тузик,** представила А. Мазур.

Після вручення грамот заслуженим членкиням, слідувала доповідь М. Білоус, яка переповіла історію відділу від 1929 до 1984 року. На закінчення відчитала поему "Наша Пісня" (О. Дучимінської).

Друга частина програми була присвячена 100-річчю Жіночого Руху. М. Білоус предсавила голову Централі СУК пані Анну Холод. Пані Холод почала з висвітлення прозірок про жіночий рух.. З прозірок всі були задовлені. Ми мали нагоду побачити на екрані піонерку Наталію Кобринську і інших видатних жінок, що з нею співпрацювали. Всі вони боролися за рівноправність та освіту жінок. Зазнали багато прикрости в боротьбі за жіночі права. Наталія Кобринська не зважаючи на різні докори, перешкоди та злидні, завзято боролася, щоб згуртувати жінок для народної праці.

Опісля промовляла голова Централі СУК Анна Холод. В своїй промові шановна Гостя, закликала до дальшої праці для Союзу. Навела різні приміри і способи, як можна більш успішно працювати по відділах. Згадала про 1000-річчя Хрещення України та нашу участь в світлому святкуванні.

Слідувала перерва для фотознимок. Кінцеве слово сказав прот. о. Труфин. Отець зложив ґратуляцію Союзові Українок Канади за віддану працю для організації і для Церкви. Подякував всім, що причинилися до відзначення двох світлих ювілеїв. Програму закінчено відспіванням гимну "Ще не вмерла Україна".

По закінченні програми, членкині подали вечерю і і ювілейний коровай.

Марія Білоус

ВШАНУВАННЯ ЧЛЕНОК
Келовна, Б. К.

День 2 грудня 1984 р. залишиться милим спомином для членок відділу ім. Савелі Стечишин, котрі отримали грамоти за приналежність до Союзу Українок Канади, за свою діяльність при різних відділах. Вручення грамот: д-р С. Стечишин і пані Люба Кут — голова Провінційної Екзекутиви на Б. К.

Про діяльність членок котрі отримали грамоти, читала Марія Гарасимів і Дора Марцишин.

25-ліття приналежности отримали: Юстина Федейко, Ірина Михальчук, Павля Москалюк, Марія Бойко, Марія Гарасимів, Наталія Гайдук, Оля Кіндрачук, Марія Клевчук, Александра Войчук, Анна Гуцуляк, Марія Копач.

50-ліття приналежности отримали: Анелія Путник, Александра Мойсюк і Марія Митраш.

ВЕСНЯНИЙ ЧАЙ І ПРОДАЖ ПЕЧИВА
ТУ ГИЛС, АЛЬБЕРТА

Дня 23 травня 1985 р. відділ ім. Л. Українки влаштував свій весняний чай і продаж печива. Це був дуже гарний соняшний день і свято Вознесення. На наше запрошення прибули членки відділів з Мирнам, Вегревил, Вилінгдон, Бросов, Луден і Ту Гилс. Церковна заля була гарно прикрашена, по одній стороні залі була виставка вишивок, а по другій багатий вибір різних печив, що їх принесли членки. Столики застелені обрусами і вазою квітів. Гостей вітали при дверях голова Елсі Рибак і Катерина Мандрусяк.

О годині 2-гій по полудні голова Е. Рибак привітала гостей. Молитву провів парох о. Зубрицький. Після чаю гості оглядали вишивки, купували печиво. Відбулись видачі нагород за щасливі білети вступу. Наш чай відбувся з великим успіхом і на таких імпрезах членки мають нагоду познайомитись одні з одними та обмінятись думками.

Управа відділу складає подяку членкам за печива, а зокрема пані Ґелеті, яка довгі роки була в заряді відділу, але тепер живе у Вегревил. За її старанням приїхало на наш чай 5 авт жінок — всі належать до Союзу Українок.

Ольга Качмар

Зліва направо перший ряд: — Александра Войчук, Марія Бойко, Марія Клевчук, Неля Путник, наша патронка Савеля Стечишин, Александра Мойсюк, Наталю Гайдук, Марія Гарасимів і Ніна Гуцуляк. Другий ряд: Марія Копач і Марія Митран.

Відсутні на зниці: Юстина Федейко, Анна Михальчук, Павля Москалюк і Оля Кіндрачук.

СВЯТОЧНА ІМПРЕЗА

Заходами заряду і культурно-освітнього комітету відділу ім. Олени Пчілки і відділу ім. Доньки України в Тандер Бей, Онтаріо спільними силами влаштовано академію присвячену славній, визначній поетесі Лесі Українці.

Святочна програма відбулася в неділю 10-го березня 1985 р. Зразу по Богослуженні в церкві Св. Володимира, всі присутні зійшли в церковну залю, де жіноцтво приготовило перекуску. Після смачної перекуски слідувала святочна програма в залі, яка була святочно прибрана. Головний стіл і портрет Лесі Українки були прибрані прекрасними вишиваними рушниками, біля портрету квіти, а перед портретом розложені її твори.

Програмою керувала пані О. Яремчук, яка зворушливо відкрила святочну академію, підкреслюючи велике значення цих щорічних святкувань в пам'ять нашої незабутньої поетеси Лесі Українки.

Вірш „Незабутні слова" прочитала пані Соня Клименко. Скрипковий дует „Колискова" виконали два скрипалі брати — Павло і Марко Зміївські. Святочну доповідь виголосила пані Софія Мендик, яка між іншим насвітлила життевий шлях поетеси, звертаючи більшість уваги на величність її творчости. Вірш „Слово" прочитала добр. Анна Зміївська. Слідував дует-спів пані Зеновії Зміївської з донею Вірою — „Вечірня година". Пані Марія Сторожук прочитала вірш „Веснянка", а наша молода бандуристка, Ліса Клименко, виконала сольо композицію „Фантазія". Вірш „І ти колись боролась" прочитала пані Зеновія Зміївська.

За те, що всі учасники програми належно приготовилися до цього свята і зуміли своїми талантами передати цей настрій слухачам, всі присутні нагородили їх гучними оплесками. У своєму слові, о. прот. П. Зміївський висловив подяку культурно-осівтньому комітетові, як рівно ж учасникам програми і всім присутнім. У своєму кінцевому слові, пані Марія Пресунька зложила велику подяку виконавцям програми, зарядам, комітетам та всім присутнім за таку численну участь.

Після офіційної частини була проведена збірка, яка принесла $100.00 на ювілейний фонд журналу „Промінь".

З. Зміївська

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІДДІЛ ІМ. СВ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ
ЛОНДОН, ОНТ.

Річні збори відбулися 20-го січня 1985 року в присутності майже всіх членок відділу, о. Настоятеля і 11 членів громади.

Голова відділу Галина Володченко відкрила збори, молитву прочитав о. Микола Бова. 1-хвилинною мовчанкою вшановано відійшовших у вічність членок відділу. Головою зборів обрано Вікторію Калюжну, секретарем — Віру Новицьку.. Прочитано і прийнято без змін: а) порядок денний зборів і б) протокол з річних зборів 1984 р.

За річну працю відділу подала звіт голова Галина Володченко. Відбулося 7 місячних зборів, 2 засідань. Обіди: заговіни, храмовий обід на Трійцю, голодна Кутя, Проводи; відзначили 100-ліття Жіночого Руху з обідом і мистецькою частиною; спільно з відділом ОЛЖВУ відбули Свято Лесі Українки і Героїнь в українському Центрі; несподіванка для о. Миколи і привітання його в нашій громаді; відділ гостив у себе пані Марію Савицьку — голову Музейної фундації; п'ять членок їздили до м. Віндзору на З'їзд Східньої Екзекутиви; спільно з управою громади відбули пікнік на оселі Україна; відбулося 2 базарі; провели збірку та вислали кільканадцять посилок з одягом до Бразилії. Щире спасибі Вікторії Калюжній за пакування і відправу посилок. Приготовляли похоронні та поминальні обіди для членок громади; майже що неділі продавали після Сл. Божої печиво і вареники. Галина Володченко подякувала всім за співпрацю Управі громади за всесторонню допомогу і зрозуміння, заступницям і господиням, що повсякчасно були до послуг працею і автами; за грошові пожертви для базару, подяка Олі Співак (середній) і Любі Рябоштан, Катерині Рибці за видрукування базарових книжок, особам, які подарували виграші — „Всім, хто в більшій чи меншій мірі став у допомозі мені в час праці, моє щире спасибі" — сказала пані Володченко.

Фінансовий звіт подала Віра Новицька. Прибуток 16,094.30 дол. — перебрано з 1983 р. 651.00 дол. — разом — 16,745.38 дол.

Видатки за 1984 рік — 15,485.64 (з них 11.000 дол. передано в церковну касу) На 31.XII.84 р. в касі — 1,259.74 дол.

За річну працю подали звіти: Галина Кошман — господиня; референтка „Променя" — Вікторія Калюжна; Таісія Панасейнко — суспільна опіка; Емілія Слюсар — сестрицтво. Щира подяка п. Слюсар і сестрицям за повсякчасне прикрашування святині і прикрасу головного стола на всіх обідах чи святкуваннях.

На прохання Контрольної Комісії уділено довір'я уступаючій управі. Номінаційна Комісія подала підібрану нею управу на 1985 рік, а саме: Галина Володченко — голова, Віра Новицька — уступаюча голова, Галина Кошман — 1-ша заступниця, Мотя Карчевська — 2-га заст., Антоніна Ноженко — скарбник, Ніна Кузьменко — секретар, Марфа Пилюта, Вівієн — господині, Віра Яремченко — делегат до КУК. Таісія Панасейко, Ольга О'Суливан — Суспільна Опіка. Емілія Слюсар, Евгенія Блощинська, Анастасія Кудловська — сестриці. Олена Кошарна — музейний куток, Віра Новицька — культурно-освіт. референт, Вікторія Калюжна — реф. „Променя". Ольга Співак, Орися Ермантрат, В. Калюжна — Контрольна Комісія.

Подякувавши за довір'я Галина Володченко закликала всіх до співпраці для добра нашої церкви і всіх нас. Привітав нову Управу голова громади Іван Ноженко запропонувавши свою всесторонню підтримку і співпрацю. Зворушливим було слово о. Настоятеля — „За мій короткий час побуту в Лондоні, я побачив здорову співпрацю між двома Управами" — сказав о. Микола. — „Ви, жінки, працюєте дома, на підприємствах, але пам'ятаєте, що і тут вас чекає праця, яку можливо, не дуже видно, але вона корисна, без вас вона не буде зроблена. Приємно, що збори і засідання проходять ділово, спокійно і з молитвою. Дякую за гостинність і щирість до мене".

Збори закінчено молитвою і чашкою чаю.

Галина Володченко, голова
Ніна Кузьменко, секретарка

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

Річні збори жіночого т-ва під патронатом Лесі Українки при парафії Св. Іллі в Едмонтоні, Альберта відбулися 11-го листопада 1984 року, в залі під церквою. Новий заряд на 1985 рік вибраний такий: голова — Катерина Рожак, 1-ша заст. — Надія Гайменик, 2-га заст. — Марія Гарасим, секретарка — Віра Горобець, касієрка — Леся Осьмак. Сестрицтво — Анна Емська, Оля Юсипчук, Анастасія Стефюк. Культурно-освітна референтка — добр. Н. Фляк. Українська школа — Анна Доскоч, Варвара Муканик. „Промінь — Т. Островерка. Кухарка, Марія Чорна. Відвідання хворих — Марія Яременко, Франя Осьмак, Катерина Рожак, Марія Гула. Телефонічний комітет: Анна Войтович, Оля Яримкевич, Розаяія Стечишин. Контрольна комісія: Леона Бохон, Каролька ,Малайко Соня Бужак.

Наші членки перестеляють обруси в церкві, варять на похорони, також для колядників, свячене і великодне печиво на продаж. Мали ярмарок і базар і доглядали квіти коло церкви. Культурно-освітна референтка влаштовує читання на місячних зборах. Вислали грошову допомогу до Бразилії. Вислали двох молодих людей до Інституту Св. Івана на „Освіту" на місяць липень. Помагали на Провінційнім чаю Союзу Українок Канади і на День Спадщини — робили вареники і голубці. Помагаєм звести немічних до каплиці, коли мають Богослуження в Домі Опіки Св. Михаїла.

Катерина Рожак

РІЧНИЙ ЗВІТ
відділу ім. Марії Маркович, Канора, Ааск.

Річні збори жіночого товариства ім. Марії Маркович відбулися 6-го грудня, 1984 року.

Після членської вечері, голова Аделя Завісляк відкрила збори молитвою, котру провів о. Миколай Деревянка. Предсідницею зборів була Ольга Завісляк, секретарювала — Катерина Лабюк.

Отець Деревянка склав привіт і подякував членкам товариства, що

доглядають церкви, опікуються недільною і українською школою, купують потрібні речі до церкви і резиденції.

Приступлено до звітів товариства. Членки заряду і комітетів складали звіти. Діяльність товариства була така: Членки приготовляли Йорданську Вечерю, Спільне Свячене, Храмовий Обід і різні церковні обіди, бенкети, похоронні перекуски, поминальні обіди, вечерю 50-ліття, вечері для відділу ТУС під час їх зборів, та інше. Мали випродаж Різдвяного печива і колачів, також випродаж Великоднього печива, бабок і пасок. Величаво відзначили Членський Чай — при цій нагоді гостили голову СУК, Анну Холод, і вона промовляла про 100-річчя Жіночого Руху. Підтрумують фінансово українську і Недільну школу. Опікуються Молодшим і Старшим СУМ-ком. Помагають учителям Недільної і Української школи в святкуванні Дня Матері і Св. Николая. Вислали чотири делеґатки на Пров. З'їзд до Йорктону (п'ять членок належать до Провінційної Екзекутиви).

Гостили Марію Савицьку при поїздці і збірці фондів на Головний Музей. Вислали одну членку, Розалію Дух до Саскатуну на вивчання тканя. Відвідують хворих членок в шпитані і по домах. Дбають про дім Пансіону і відвідують там мешканців. Мають репрезентантку до відділу КУК і беруть активну участь в різних підприємствах заходом КУК. Купують потрібні речі до церкви, церковної резиденції і Народного Дому.

Жертвують на: „Промінь", Інститут Могили, Оселю Тризуб, „Тел-амеракл в Саскачевані, Колегію Св. Андрея, СУС-Фундацію, різні льокальні організації, провінційний стипендійний і організаційний фонд при Провінційній Екзекутиві, сповняють буджет до Централі.

В Українській школі минулого року було 17 дітей. Учителями були: Галина Данильчук і о. Миколай Деревянка. Помагають членки, коли потрібно. В Недільній школі було 44 дітей. Учать мами і старші студенти.

Управа відділу на слідуючий рік: Уступивша голова — Аделя Завісляк; голова — Текля Ременда; 1-ша заст. голови — Анна Стінка; 2-га заст. голови — Ґеня Ортинська; рекс-секретарка — Анна Стусик; кореспондентка — Марія Мисак; скарбничка — Соня Бартко; авдиторка — Дарія Ортинська; записувачка бенкетів — Вікторія Багнюк; кухарка — Анна Дорошенко.

Комітети: Української школи — Галина Данильчук; Недільної школи — добр. Євгенія Деревянка; Молодшого СУМК — Соня Бартко; Старшого СУМК — Одарка Король КУК — Текля Ременда, Одарка Король; Пансіону — Ольга Ґоголь, Павліна Ганевич, Марія Гребенюк, С. Гладун, Марія Келер; Членства — Аделя Завісляк, Анна Стінка, Ольга Завісляк, Софія Котик. Програмовий — Ґледис Калинюк, Олена Козоріз, Ольга Ґулуцан, Антонія Гладун, Розалія Козоріз, Катерина Лабюк; Добродійний — Наталя Писемна; Музейний — Дарія Ортинська, Альбіна Мисак, Ольга Ґоголь, Марія Гребенюк, Катерина Лабюк; Соціяльний — Ніна Озірна, Марія Дробот, Анна Словська, Галя Малінська, Анна Рудачек, Катерина Сушельницька, Анеля Ганкевич, Олеся Руснак; Відвідування хворих — Марія Цимбаліста, Розалія Козоріз, Олена Козоріз, Інеза Дверничук, Марія Сомотюк, Анна Романів, Марія Томчишин; „Промінь" — Кароліна Сирота. Сестриці — Дора Ленко (почесна), Анна Дорошенко, Лілія Ортинська, Галина Денис, Маргарета Крисак, Катерина Котик, Марія Дробот, Софія Романів; „Кейтерінґ" — Ґледис Калинюк.

Марія Мисак — кореспондентка секретарка

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ ОТТАВА, ОНТ.

Загальні збори відділу відбулися 3-го грудня 1984 р. Зборами провадила Л. Подольсьак, секретарка О. Самець.

Після прочитання всіх звітів виявилось, що наш відділ за минулий рік виконав багато праці як: ведення крамнички з книжками та різними українськими виробами; продаж печива; базар та обіди.

Все це вимагає труду і посвяти. Тому наш відділ допомагає кожного року пожертвами на нашу церкву купує деякі потрібні речі до церкви, жертвує на Інститути, „Промінь", харитативні організації, СУМК, і недільну школу. Цього року наш відділ додав 1,800.00 дол. до церковної збірки на влаштування кімнати в місцевому шпиталі, Сівік Госпітал, від нашої церкви.

Суспільний комітет відвідував хворих, а суспільна служба при нашому відділі подбала про висилання і оплату (всіх 16) пачок з вживаним одягом до Польщі, Бразилії і Парагваю. Культурно-освітний комітет відзначив пам'ять Лесі Українки, 100-ліття Українського Жіночого Руху, влаштував академію в пам'ять історика М. Грушевського, також відновлено вживання нашої бібліотеки. Наш відділ є членом місцевого відділу КУК і Жіночої Ради.

Новий заряд: Голова — Люба Подольська, 1-ша заступниця — добр. Геня Божик, 2-га заст. — Рая Боровська, секретарка — Оля Самець, касирка — Катерина Мосійчук, кореспондентка — Рая Чумак. Соціяльний комітет — Галя Желем, Катерина Ляшук, Марія Пустяк, Галина Ґанін, Анна Сурмач. Культурно-освітний комітет — Зоя Солодуха, Зіна Кислиця, Оля Ільченко.

Ірина Мушка — референтка

ВІДДІЛЛ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБОВОЇ ҐЕФОРД, САСК.

Річні збори відділу відбулися 4-го листопада 1984 р. Збори відкрила голова Ольга Смитанюк молитвою і хвилиною мовчанки вшановано покійних членок. Предсідницею зборів зула Ольга Смитанюк, а секретаркою Марія Калин. Членки зарядів і комітетів здали звіти з діяльности відділу. Голова склала щиру подяку членкам за їх кооперацію і співпрацю. Діяльність відділу впродовж року:

Відбулось 9 місячних збарів і 2 засідань, на зборах читали обіжники і дискутували над ними. Також читали кореспонденцію від Централі. У лютому і березні замовили Панахиду у пам'ять О. Басабарової, Лесі Українки і Тараса Шевченка. Також відбули відзначення членок, вшанували день членства. Товариство опікується недільною школою. Членки приготовили пущеня перед Великоднім постом. Перед Великоднем продавали писанки і печиво. Видали обід на храм під час Зелених Свят. Членки приготовляли похоронні і поминальні обіди і перекуски. Разом з церковною громадою приготовили

осінній базар з вечерою. Передплачуємо „Промінь" до шпиталю. Займалися збіркою на сліпих. Добродійний комітет відвідував хворих у шпиталі, дарували картки з побажаннями та маленькі дарунки. Зложили вінок у День Полеглих. Посилали святочне побажання до „Променя". Жертвували на Інститут П. Могили, Музей Зелений Гай, церкву, „Промінь", „Телемірекал", Міжнародню Амнестію, КУК, Організаційний Фонд.

Заряд на рік 1985: уступаюча голова — Ольга Смитанюк, голова — Савеля Гарах, 1-ша заст. голови — Стела Гавриш, 2-га заст. голови — Олеся Михайлюк, 3-тя заст. голови Марія Карлюк, секретарка — Марія Калин, заст. секр. — Анна І. Яківчук. Добродійний комітет — Катерина Семко. „Промінь" — рефер. — Анна Ткачук. Контрольна комісія — Олеся Михайлюк, Савеля Гарах Параска Барабаш. Господині — Настя Гарбус, Єлисавета Никифорук, Марія Калин, Параня Сулятицька, Анна М. Яківчук, Катерина Бабчук.

Марія Калин, секр.

СУРРЕЙ, Б. К.
ВІДДІЛ ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Річні збори відділу відбулися в неділю, 2 грудня 1984 р. в церковній залі в присутности 21 членок.

Збори відкрила голова Анна Собул. Молитву провів о. М. Сокирка. Вшановано пам'ять покійних членок. Прочитано протокол з останніх річних зборів. По цім звітував заряд відділу та комітети. Голова А. Собул склала подяку членкам заряду та комітетам за щиру співпрацю і кооперацію.

Впродовж року відбулось 9 місячних зборів і одно засідання з управою, виконана праця: Вислано допомогу — пачки з одягами до Бразилії. Приготовили Йорданську Святу Вечерю для членів та багатьох гостей. Передали вечерю для старших і хворих. Перед Великоднем влаштували продаж печив та писанок і мали показ писання писанок. Доглядаємо печення проскурок і передали $50.00 до Ванкуверу на Панахиду з приводу роковин голоду в Україні. Опікувались чистотою в церкві, доглядаємо квіти коло церкви. Гарно прибираємо церкву квітами на Різдво і Великдень. Влаштували лекції писання писанок і виставу вишивок. Набули матеріял до вишивання на проєкт роковин хрещення України. Приготовили чайне прийняття з нагоди гостини Владики Івана та інше прийняття для голови Союзу А. Холод. Для „Променя" придбали 2 нові передплатниці. Відвідуємо хворих у шпиталі та домах.

Пригтовили 7 похоронних обідів, даємо перекуски по Богослуженнях. Приготовляємо і видаємо бенкети для фінансових прибутків громади. Заплатити за процесійний образ до церкви.

Наш відділ є членом Жіночо. Ради у Вайт Рок і КУК у Ванкувері. Ми висилали делеґаток на конвенцію Жіночої Ради у Ванкувері і Провінц. З'їзд Союзу Українок. Членки співають у хорах і виступають у програмах концертових. Платимо вкладку до музею, продавали книжечки білетів для музею. 11 членок відділу закупили комплет видання Союзу „Нариси з історії української культури".

Прибутки відділу впродовж 1984 р. — $9,859.96, видатки — $6,221.70.

Управа відділу на 1985: уступ. голова — А. Собул, голова — В. Бонар, заст. голови — М. Лебедович, Н. Дзаман, секр. рекордова — У. Ткачук, кор. секр. — А. Собул, касирка — М. Антонішка. Контр. комісія: М. Пикет, Н. Голонко, У. Куяк.

Комітети: Сестриці — Н. Дзман, Е. Василович, У. Парасій, А. Добровольська, Р. Скакун; Освіти — М. Лебедович, М. Боднарчук; Багатокульт. — А. Залубняк; Народне мистецтво — М. Сташин, М. Боднарчук, Р. Скакун, Н. Дзман, М. Лебедович; Соціяльний комітет — П. Гунчак, Н. Назарук, Н. Дзман, Р. Скакун; Відв. хворих — М. Сташин; журналу „Промінь" — М. Боднарчук; Архіву — М. Антонішка, М. Лебедович, Е. Василович, У. Ткачук; Експонати — Н. Дзман, У. Ткачук, М. Пикет; КУК — М. Антонішка, У. Ткачук; Жіноча Рада — М. Антонішка, М. Боднарчук; Просфори — А. Собул, У Ткачук; Телефон — О. Круліцька, У. Ткачук, П. Гунчак.

Василина Бонар, уступ. секр.

КАМЛУПС, Б. К.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися в грудні 1984 р. Голова пані М. Федора відкрила збори молитвою і дала звіт про діяльність у відділі за 1984 рік.

Членки нашого відділу були заняті видаванням обідів на різні оказії кожного тижня в протязі року.

Наш відділ, як також і Церковна громада оплатили кошт чотирьом сумківцям на літний курс „Освіта" в Інституті Св. Івана в Едмонтоні, та двох молодших членів СУМК були на оселі „Зелений Гай" в Саскачевані .При відділі існує Українська школа якою провадить пані Єлисавета Лаєн, як також є курси писання писанок, якими провадить пані Катерина Павлишин.

Фінансовий звіт за 1984 р.: З обідів — $71,967.00, з продажі Великодного печива, писанок і кераміки — $2,557.00, разом — $74,524.00.

Передали до Церковної Громади: на сплату будинку — $65,000.00, на досліди серцевих недуг — $1,2330.00, на дослідии рака — $250.00, для СУМК — $100.00, разом — $66,680.00.

Відділ тісно співпрацює з Церковною Громадою.

Вибрані до управи на 1985 рік: Голова — Єлисавета Лаєн, заступниця — Мелвіна Федора, секретарка — Лена Брунер, касирка — Катерина Садовий.

З нагоди 25-ліття журнала „Промінь" пересилаємо чек на суму 200.00 долярів.

Лена Брунер. секр.

ТУ ГИЛС, АЛЬБЕРТА
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 5 грудня 1984 року в церковній залі по вечері, яку приготовила Д. Загарійчук. Присутніх членок 38, 2 гостей і о. та добр. Зубрицькі.

Пані П. Мулька вшанувала голову відділу пані Єлисавету Рибак корсажем, голова привітала учасників і хвилиною мовчанки вшановано пам'ять покійних членок. Предсіднищею зборів вибрано пані Мульку, на секретарку пані М. Кук. Слідували звіти комітетів.

Діяльність відділу: В році 1984 було 57 членок, з яких 12 отримали ложечку — точна присутність на зборах. Відбулось 9 місячних зборів і одні річні. В листопаді вітали голову Пров. Екзек. І. Дженіс і М. Савіцьку від Музею в Саскатуні з фільмою. В лютому були освітні вечорі присвячені Лесі Українці і Т. Шевченкові,

в програму входило читання їх творів. Видаємо похоронні і поминальні обіди. Вислали пожертви: до "Access TV" програму, на книжку в Ту Гилс, бюджет до Централі, побажання до „Променя" на Різдво, Юнайтед Ейд, на Церкву $1,000.00, вислали пожертву на підготовлення книжок для недільних шкіл.

Влаштували успішний весняний чай і випродаж печива. Помагали громаді у базарі і пригтовили пирогову вечерю. На Великдень розносили кошики з свяченим до „нирсінґ гом". В часі Різдвяних свят ходили колядувати. Щороку маємо храмовий обід на День Подяки і спільну Святу Вечерю на Щедрий Вечір. Хворих відвідуємо в шпиталях і домах. 25 членок передплачує журнал „Промінь", відділ передплачує до шпиталю і старечого дому.

Склад управи відділу на 1985 рік: Голова — Єлисавета Рибак, заступниці: А. Мельничук, А. Іфтоді, П. Мулька, рекорд. секр. — К. Мандрусяк, кор. секр. — Ольга Качмар, касир — М. Мандрусяк. Контрольна комісія — М. Бук, А. Мельничук, К. Паламарук.

Референтки: Української преси — О. Качмар, англ. преси — А. Мельничук, народного мистецтва — М. Бук, Дмитрук, Є. Андрійовська і А. Храпко.

Членки відділу бажають редакції журналу „Промінь" найкращих успіхів.

Є. Рибак, голова
К. Мандрусяк, секр.

ВИТКІВ, САСК.
ВІДДІЛ ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Річні збори відділу відбулися 4 грудня 1984 р. в домі Гедер Бузяк. Збори відкрила голова Ганя Іванчук молитвою. Хвилиною мовчанки вшановано покійних членок. Предсідницею зборів була Гедер Бузяк, секретаркою Даруся Ткачук. Членок у відділі 14.

Слідували звіти заряду: секр. Дарусі Ткачук, касирки — Савелі Бузяк і голови Гані Іванчук. Зборів упродовж року відбулось 8.

На початку року членки їздили колядувати з церковними членами і дітьми. Влаштували Український Новий Рік, приготовили обід на Зелені Свята і мали День Проводів. Восені по відправі мали обід на який запросили добр. Юлію та її доню Ганю.

В квітні ц. р. відділ плянував розв'язатися, бо було тяжко працювати, через 13 років той самий заряд і молодші не хотіли вписуватися, лише допомагали.

На просьбу голови Г. Іванчук запрошено голову Союзу Українок панін А. Холод. Збори відбулись 7 квітня на яких був присутній парох о. Стеценко. Запрошено молодших жінок які допомагають але не є членками.

Предсідницею зборів була пані Холод, яка вшанувала корсажем найстаршу членку Марію Стокалко. Того вечора голова Союзу Українок А. Холод виголосила промову про організацію та її значіння для нас. Провела розмову з молодшими жінками, чому вони не вписуються до відділу — відповідь була — „В нас мішані подружжя" та розказали про свої проблеми.

Після певних церемоній обміном подарунків з плянами розв'язання відділу рішено було відбути інші збори на 11 квітня, на які прибула голова Союзу пані А. Холод, яка була предсідницею. Збори відбулись нормальним порядком. Молитву провів парох о. Стеценко. На тих зборах вписалось 7 молодих членок. На заступниць заряду ми іменували: Гедер Будзяк — заст. голови, Савеля Іванчук — заст. касирки і Даруся Ткачук, заст. секретарки. Наші молодші активні і здібні.

Знимка брана на зборах відділу 7 квітня 1984 р. Доповідачка Анна Холод, голова Союзу Українок Канади перша зліва, Марія Стокалко посередині, й Анна Іванчук (ю).

В червні м. р. ми взяли участь разом з іншими у 25-літті священства о. Стеценка. З нашої праці то ми продавали білети на Музей в Саскатуні. Членки помогли приготовити городину для оселі Зелений Гай і подарували $300.00 на оселю. Членки їздили до Норт Бетлфорд на доповідь рефер. Музею М. Савіцької і дали $50.00 від відділу. Вислали делегаток на Пров. З'їзд до Йорктону і скалли на фонд $50.00. Пожертви у 1984 році — Народний Дім — $633.89, місцеву нашу церкву — $247.40, Музей в Саскатуні — $85.00, „Промінь" — $30.00.

Фінансовий звіт: перенесено з 1983 — $8,476.47, приходи — $21,492.85, розходи — $10,313.62, в касі залишилось — $11,179.62.

Наш відділ має той самий заряд на Церкву, Народний Дім і відділ: голова — Гедер Бузяк, заст. голови — Ганя Іванчук, секр. — Даруся Ткачук, заст. секр. — Оля Волошин, касирка — Рута Гриневич, заст. кас. — Савеля Бузяк. Контрольна комісія: Ґиня Мур, Ольга Волошин.

Оля Волошин, секр.

РОБЛИН, МАН.
ВІДДІЛ ім. ДОНЬКИ УКРАЇНИ

Річні збори відділу відбулися 5-го грудня 1984 р. в церковній залі в присутности отця Б. Демчука і 11 членок. Збори відкрила голова Юліяна Данилюк, о. Демчук провів молитву „Царю Небесний". Вшановано хвили-

ною мовчанки членок, що відійшли у вічність.

Секретарка прочитала звіт минулих річних зборів, голова подала звіт цілорічної праці, комітети здали звіти.

Діяльність за 1984. Відбулося 12 місячних зборів, видали вечерю для робітників від „Джан Дір Імплементс", пирогове пущення, продаж Великоднього печива і розігравка ковдри; брали участь на Роблин Винтерфест Вундерленд Карнівал і „Мунсшайн Дейз", де продавали печиво і наші куховарські книжки, Спільне Свячене ,відсвяткували 40-літній ювілей відділу, де пані Соня Бейзик, голова Пров. Екзекутиви мала головну промову, і видали куховарську книжку, одне весілля, мали прийняття для пані М. Савіцької з Музею, курячу вечерю, справили осінний чай, продаж печива і базар, брали участь у „Мілс енд Вілс" і заряджували різні розвагові прогулки для дітей. Відвідували хворих у шпиталі і подали їм картки поздоровлення і квіти. Відсвяткували свята Св. Миколая і День Матері.

Касирка пані Дорис Курчак подала фінансовий звіт. Приходу в 1984 р. було $10,728.18, розходу $8,002.40, в касі осталось $4,139.37.

Товариство зложило пожертви на такі цілі: На церкву $2,000.00, Музей — $200.00, організаційний фонд Союзу — $50.00, стипендійний фонд — $50.00, „Промінь" — $65.00, Рідна і Недільна школа — $190.00.

Заряд відділу на 1985 рік: голова — Юліянна Данилюк, заст. голови — Марія Фітковська і Марія Королюк, секретарка — добр. Оля Демчук, касирка — Дорис Курчак.

Освітньо-культурний комітет — Анна Горбай, Леонтина Піць і Оленка Клемецька.

Референтка журналу „Промінь" — добр. Оля Демчук.

Контрольна комісія — Павліна Курчак і Марія Фітковська.

Молодшого відділу СУМК і Недільна школа — добр. Оля Демчук і Галя Келберт.

Українська школа — отець Богдан і добр. Оля Демчук.

До відвідування хворих — Павліна Курчак.

Телефонічний комітет — Анастасія Болозюк, Павліна Курчак і Петруся Буґера.

Сестриці — Анастасія Болозюк, Текля Феденюк, Марія Проник, Марія Швайківська, Раїхта Лунгал, Марія Хіць і Дорис Курчак.

Базаровий комітет — Анна Горбай, Анастасія Болозюк, Марія Королюк і Савеля Пуршега.

Юліянна Данилюк, голова
добр. Оля Демчук, секретарка

КЕЛОВНА, Б. К. ВІДДІЛ ІМ. САВЕЛІ СТЕЧИШИН

Річні збори відділу відбулися 10 грудня 1984 р. Наперед зборів відбулась членська вечеря в залі при церкві. Присутніх членок було 49. Збори відкрила голова Марія Мельничук. Молитву провів о. М. Мороз і хвилиною мовчанки вшановано покійних членок.

Секретарка Ярослава Сорочинська прочитала протокол з минулих річних зборів та діяльність відділу за 1984 р. Слідували звіти всіх комітетів. Впродовж року відбулось 9 місячних зборів, 9 засідань і одні річні збори.

Початий новий рік праці, на якому спочиває вся програма нашої діяльности, почався гарним звичаєм наших традицій Різдва, коляди, спільна Свята Вечеря. Вітають наші членки і тих наших самітних та хворих, щоб цю радість Різдва Христового принести, щоб і вони відчули, що в цей день ми творимо одну велику родину. Членки разом з кухарками приготовляли традиційні імпрези, як Новорічну забаву, Йорданську Вечерю. Освітній комітет приготовив програму на роковини Лесі Українки і Т. Шевченка. Відбулось чайне прийняття для нових членок і при цій нагоді мали збірку на виклади релігійних лекцію, що їх вислали до Централі. Приготовили концерт на День Матері, спільне свячене, пікнік і День Батька. Членки писали писанки, пекли паски та інше печиво перед Великоднем.

Приємною подією для відділу було вітати 18 травня 1984 р. дорогих гостей — голову Союзу Українок Анну Холод і голову Пров. Екзекутиви Олену Дзюбенко та Марію Савіцьку з Музеєм. На Пров. З'їзд до Ванкуверу виготовлено резолюції, привіт і вислано делеґаток. Приготовили осінній базар і Свято Книжки, при цій нагоді подано чай і проведено збірку на „Промінь".

Фінансовий прихід нашого відділу — $14,193.19, розходи — $14,764.91.

Не забуваємо і про пожертви. Для нашої місцевої церкви, Колегії Св. Андрея, Музею в Саскатуні, на Міжнародню Амнестію, „Промінь", на поборювання недуг рака і серце, місцевого шпиталю, на машину „Боді-Скеппер", за що отримали признання на таблиці з нашого відділу. На видання куховарської книжки, яка продається з добрим успіхом.

На закінчення року наш відділ відзначив 10-ліття відділу ім. С. Стечишин і 100-річчя українського жіночого руху — відбулось 2 грудня 1984 р. На закінчення зборів голова Марія Мельничук подякувала членкам і побажала щасливого 1985 року.

Склад управи і комітетів на 1985 рік: Уступаюча голова — Анастасія Ратковська, голова — Марія Мельничук, 1-ша заст. голови — Анна Шепел, 2-га заст. голови — Жанет Свинарчук, секретарка — Ярослава Сорочинська, заст. секр. — Наталія Іванишин, касирка — Дора Марсишин. Контрольна комісія — Ліна Вилсон, Марія Мартенюк, Люба Карильчук.

Референтки: Освіти — Жанет Свинарчук, Маруся Гусь, Анастасія Ратковська. Оголошень — Маруся Гусь. Членства — Марія Гарасимів. Архіву і „Променя" — Анна Ворбек. Музею і Мистецтва — Розалія Олеськів, Гелена Новосад, Марія Бойко, Оля Кіндрачук, Марія Клевчук. Базар — Роз. Питращук, Марія Клевчук, Марія Світик, Кат. Самика, Ліна Садовіч, Дорис Дубик, Корнилія Сушельніцька, Велма Паленцю. Відвідування хворих — Александра Тимчук, Зеновія Талпаш, Сейді Макаренко, Марія Мартенюк, Дорис Дубик. Міжнародна Амнестія — Юстина Федейко. Багатокультурности — Галина Новосад, Маруся Гусь і Роза Олеськів. Кухарки — Марія Бурдейна, Бесі Гнип, Марія Світик, А. О. Балл. Цвіти до церкви — Анна Тодор, Марія Митран і Анна Голик. Сестрицтво — Тіна Павлишин, Роз Питращук, Кароля Токарик, Стела Богуцькі, Дайна Костюк, Анна Трафаненко. Комітет телефонів — Тіна Павлишин, Дайна Костюк, Марія Митран, Павліна Брегада, Катерина Бартко, Александра Войчук.

Марія Мельничук, голова
Ярослава Сорочинська, секретарка

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У світлу пам'ять упокоєння нашої дорогої мами, бл. п. Лукії Голубіцької — відійшла від нас 3 травня 1985 р. — кладемо китицю квітів на її свіжу могилу та засилаємо $100.00 на журнал „Промінь".

Сини — Мирон і Орест Голубіцькі, Едмонтон

— — — — —

У першу річницю смерти моєї покійної мами, бл. п. Єлени (Данилюк) Комар — упокоїлась 20 серпня 1984 року у Виниярд, Саск., у її пам'ять засилаю $25.00 на журнал „Промінь" у його 25-ліття.

Доня Анна Малиш, зять Павло Малиш і наші діти, Вернон, Б. К.

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу моєї дорогої тети, бл. п. Павліни Клюкевич, яка упокоїлась 2 травня 1985 р. у Ванкувері, в її світлу пам'ять жертвуємо $25.00 на журнал „Промінь".

Ярослав і Еліс Максимишин, Гвайт Рок, Б. К.

— — — — —

У світлу й незабутню пам'ять мого дорогого мужа, батька, діда, д-ра Івана Верхомина у двадцяту річницю смерти — упокоївся 5-го серпня 1965 року — засилаю $50.00 на „Промінь".

Дружина Емілія Верхомин,
діти: Орест, Роман, Іван Оленка, Нестор,
зять Богдан Гарасимів,
невістки: Лоіс, Доріс, Стефанія і Шерон.

— — — — —

На свіжу могилу нашої дорогої мами, бл. п. Катерини Курилюк, Вільна, Альберта, упок. на 96 році 6 червня 1985; у пам'ять нашого тата Гимофія Курилюка — упок. 28 вересня 1948 р. в Гемлин, Альберта, у їх світлу пам'ять складаємо $25.00 на „Промінь" Вічна їм пам'ять!

Син Ґеоргій і невістка Марія, Едмонтон, син Іванн і невістка Василина, Вільна, Альберта; дочки: Єлисавета і зять Никола Дарі, Ст. Пал; Анна Лучик, Вілінгдон, Марія Котик, Вернон; Настасія і зять О. Малиш, Вернон; Василина і зять І. Кучер, Вернон.

З нагоди 25-ліття журналу „Промінь" та у 20-ту річницю смерти моєї дорогої мами, бл. п. Євдокії Буряник, яка упокоїлась 16-го травня 1973 року, посилаю $25.00 на „Промінь". Вічна їй пам'ять.

Дочка Марія Березюк, Айтуна

— — — — —

Замість китиці квітів на могили бл. п. оо. прот. Тараса Славченка і бл. п. прот. Петра Самця засилаю в їх пам'ять $10.00 на журнал „Промінь". Вічна їм пам'ять.

Параня Смицнюк, Айтуна

— — — — —

На свіжу могилу нашого дорогого свата, бл. п. Леона Малофія, який відійшов у вічність 6 червня 1985 року, в його пам'ять замість квітів складаємо $20.00 на журнал „Промінь". Покійному вічна пам'ять. Родині висловлюємо сердечні співчуття.

Іван і Анна Качмар, Ту Гилс, Альберта

— — — — —

У світлу пам'ять моїх дорогих родичів — Теклі і Петра Гарасимчуків, хресного батька Василя Новосада, хресної мами Марії Михайлюк, яких завжди згадую, і ніколи не забуду, складаю дар на „Промінь", як нев'янучий вінок $25.00. Вічна їм пам'ять.

Іванна Басараб, Ванкувер

— — — — —

Відділ ім. Доньки України в Реджайні кладе нев'янучий вінок на свіжу могилу довголітньої членки, бл. п. Параскеви Бігун і складає в її пам'ять $10.00 на „Промінь".

За відділ — Фіялка Губик, голова
Анна Заліщук, секр.

Кладу нев'янучий вінок на могилу мого дорогого мужа Петра Маєвського у четверту річницю його упокоєння. Відійшов від нас у вічність 13 липня 1981 р. Дорогий мій муже, ти тілом відійшов від нас, але твоя душа живе в наших серцях доки ми житимем. У його світлу пам'ять складаємо $25.00 на „Промінь".

Вдова по Покійному Зіна Маєвська
з синами Олександром і Володимиром,
Етобіко, Онт.

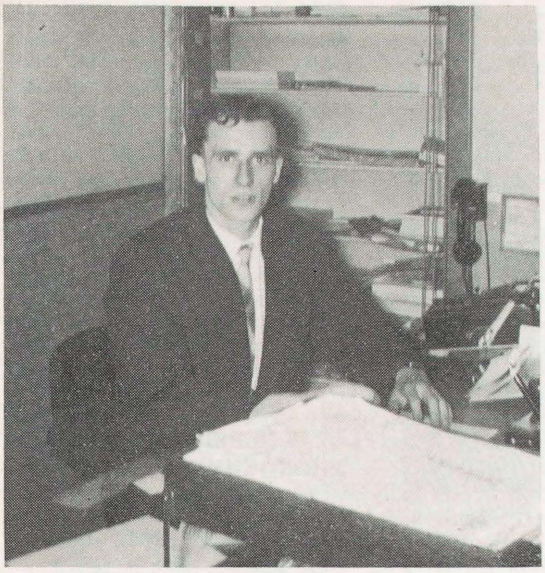

У шосту річницю упокоєння нашого незабутнього одинокого сина Романа Мендика, який відійшов від нас 29 вересня 1979 року, замість квітів на його могилу засилаємо $60.00 на ювілейний фонд журналу „Промінь".

Родичі Яким і Софія Мендик, Тандер Бей, Онт.

— — — — —

Відділ ім. Доньки України в Реджайні кладе нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої довголітньої членки, бл. п. Євдокії Ґреґорі і складає в її пам'ять $10.00 на „Промінь".

За відділ — Фіялка Губик, голова
Анна Заліщук, секр.

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок у пам'ять мого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Йосифа Кондрата, який упокоївся 12 жовтня 1974 р. у Вотерфорді, Онт. У незабутню пам'ять покійного складаю $20.00 на „Промінь".

Дружина Анна Кондрат,
сини: Арсеній і Тарас з родинами,
Вотерфорд, Онт.

— — — — —

У четверту річницю відходу у вічність мого незабутнього мужа, старшини Української Галицької Армії Осипа Кваса, що упокоївся 11 вересня 1981 року у світлу пам'ять покійного засилаю $25.00 на пресфонд „Променя".

Марія Квас з родиною, Торонто

— — — — —

СПІВЧУТТЯ

Висловлюємо найщиріші співчуття Емілії Косташ по втраті дорогого брата В. Михайла Скорого, який упокоївся в Едмонтоні 28 липня 1985 р. Нев'янучий вінок у світлу пам'ять засилаємо на журнал „Промінь" в сумі $45.00.

Покійному вічна пам'ять!

Тетяна Лазарович, Марія Косташ, Марія Чарнецька, Розалія Ґовда, Ольга Ганночко, Люба Ґреґорі, Маріян Подеялюк, Анаст. Шемелюк-Радомська, А. Данилович, Едмонтон.

У світлу пам'ять нашої дорогої родини, що відійшли у вічність: сестри, братової, тіточки, бл. п. Славки Богоніс — упок. 24 червня 1970 р., мами, тещі і бабці бл. п. Кароліни Когут — упок. 4 липня 1982 р., батька, тестя і дідуся бл. п. Константина Когута, упок. 12 грудня 1982 р., в їх незабутню пам'ять складаємо $25.00 на нев'янучий вінок на „Промінь". Вічна їм пам'ять!

Тоня і Петро Петранюк, Тандер Бей, Онт.
Оля і Никола Стручинські, Канора, Онт.

— — — — —

У світлу і незабутню пам'ять моїх дорогих родичів, бл. п. Петра і Парані Ткачик, на нев'янучий вінок засилаю $25.00 на журнал „Промінь".

Вічна їм пам'ять.

Анна Кіндрачук, Єлов Крік, Саск.

— — — — —

Кладемо нев'янучий вінок у шості роковини упокоєння нашої дорогої незабутньої мами і бабуні, бл. п. Параскевії Циганевич — упокоїлась 31 липня 1979 року, в дорогу пам'ять Покійної складаємо $25.00 на журнал „Промінь".

Марія і Стефан Саранчук і родина, Вінніпеґ

— — — — —

Кладемо китицю нев'янучих квітів на свіжу могилу нашої дорогої тети Павліни Клюкевич, заслуженої громадянки, піонерки, довголітньої членки Союзу Українок Канади — упокоїлась 3 травня 1985 р. у Ванкувері, складаємо в її світлу пам'ять $25.00 на „Промінь", якого вона щиро любила, була його референткою. Вічна їй пам'ять!

Дмитро і Єлисавета Заліщук

— — — — —

У першу річницю смерти нашої дорогої мами і бабусі, бл. п. Катерини Кругляк, яка упокоїлась в Едмонтоні 30 серпня 1984 року кладемо китицю квітів на її могилу і в незабутню пам'ять покійної засилаємо $25.00 на журнал „Промінь".

Родина Кругляків, Едмонтон

— — — — —

Замість квітів на могилу мого першого мужа Григорія Колісника, який упокоївся 1966 року в його пам'ять посилаю $25.00 на журнал „Промінь".

Соня Винничук, Армстронг, Б. К.

— — — — —

На свіжу могилу нашої приятельки, бл. п. Олени (Гелен) Пенюк, в її світлу пам'ять жертвую на журнал „Промінь" 10 долярів.

Михайліна і Роман Демянюки, Кемрось, Альберта

— — — — —

У незабутню пам'ять мого дорогого мужа Корнила Редкевича, замість китиці нев'янучих квітів складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина К. Редкевич, Монтреал

— — — — —

Замість квітів на могили дорогого мужа і батька Петра Процишина, який відійшов у вічність 20 вересня 1971 року і в незабутню пам'ять зятя Івана Симбаліста, — упокоївся 27 жовтня 1972 року, в їх світлу пам'ять засилаю $25.00 на фонд „Променя".

Дружина Петруня з родиною, Донвел. Саск.

БЛ. П. ПАВЛІНА КЛЮКЕВИЧ (З ДОМУ НОВОСАД)
Ванкувер, Б. К.

Павліна Клюкевич, довголітня членка Союзу Українок Канади упокоїлась 2 травня 1985 в шпиталі у Ванкувері, проживши 86 років свого трудолюбивого життя.

Павліна народилась 6 липня 1898 року (в родині Новосад) в селі Бубнятин, Західня Україна.

Дитячі роки провела в батьківському домі, але не довго довелось їй жити в рідній селі, бо вічні недостатки, неспокійне життя, заставило батьків шукати кращої долі для себе й своїх дітей.

Маючи 5 років життя Павліна з батьками приїхала в 1903 р. до Канади. Родина поселилась у Мічам, Саск. Тут батьки взяли „гомстед", а Павліна почала ходити до школи. Успішно закінчивши школу Павліна одружилась з Онуфрієм Клюкевичем. Молоде подружжя рішились жити в Мічам. Тут мали свою землю і підприємство „Дженерал моторс". Бог благословив їх двома дітьми — сином Віктором і донькою Вірою. Павліна була релігійною і виховала своїх дітей в любові до свого українського народу та святої Православної Української Церкви.

Павліну ми вже бачимо на перших організаційних зборах в Саскатуні, коли організувалось відродження УГПЦеркви в Канаді.

В Мічам Павліна брала активну участь в житті громади, та очолювала відділ Союзу Українок Канади, як голова. Пізніше була обрана на становище голови Пров. Екзекутиви в Саскачевані. Всюди допомагала й працювала, де бачила що церковна громада, чи організація її потребували.

Після довгих і тяжких років праці, чоловік Онуфрій почав занепадати на здоров'ї і в 1947 році продавши все виїхали до Ванкуверу, де стають в ряди членства ванкуверської громади і де великою самопосвятою працювали. Павліна вступила до відділу Союзу, була на різних становищах в його заряді, була головою відділу, який відзначив її почесним членством.

Покійна була тихої й спокійної вдачі, хто її знав той її глибоко шанував. Вона зарядила, щоб дочка Віра передала на спомин від неї дарунки для тих членок з якими вона близко працювала в ванкуверськім відділі Союзу. Була вона жертвенна, не тільки на місцеві справи, але й позамісцеві.

Богдан Панчук з Монтреалу сказав, що він завдячує покійній вищі студії. Ця родина найбільше в його житті допомогла. Це вияв доброї християнки, яка на ділі показує своє милосердя для потребуючих.

Маючи гарний голос Павліна довгі роки співала в церковному хорі.

Тяжке горе перенесла в 1963 році, коли то Господь покликав в Свої небесні оселі її чоловіка.

Була вибрана головою Пров. Екзекутиви Союзу на Брит. Колюмбію від 1964 до 1968 року.

Після довгих років праці Павліна почала занепадати на здоров'ї, а в четвер 2 травня ц. р. упокоїлась.

Покійну оплакують син Віктор у Флориді, США, донька Віра з мужем Тарасом в Аризоні, США, брат Петро Новосад в Келовна, Б. К., 6 внуків, 1 правнук і їхні родини.

Панахида відбулася в понеділок вечером 6 травня, а в вівторок рано 7 травня ц. р. Заупокійна Сл. Божа і похорон з української прав. катедри Пресвятої Трійці у Ванкувері, Б. К. Тіло покійної похоронено біля покійного мужа на православній частині цвинтаря Форест Лан у Бернабі, Б. К. Похоронні відправи служив митр. прот. Юрій Туржанський, настоятель Катедральної громади Ванкуверу, а дяком, диригентом хору — Михайло Мамчур. При обіді промовляв брат Покійної, Петро Новосад, який склав подяку від родини.

На закінчення о. настоятель промовив молитву і відспівано Христос Воскрес!

Нехай Милосердний Господь допоможе родині перенести цю втрату, а покійній Павліні пошли Царство Небесне.

Вічна їй пам'ять!

У світлу пам'ять дорогої мами бл. п. Павліни Клюкевич, дочка Віра Савченко подарувала $100.00 на журнал „Промінь".

Марія Вакалюк

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ УПОКОЄННЯ МАРІЇ ЮРКІВ
Кемсак, Саск.

У вівторок, 10 квітня 1984 року упокоїлася на 87 році свого життя Марія Юрків. Марія народилася 15 жовтня 1896 року в родині Василя й Анни (Григорішак) Стефанюк в селі Дубки, повіт Городенка.

В 1898 році Марія приїхала з батьками до Канади. В 1916 році Марія одружилася з Данилом Юрковим і молоде подружжя оселилося на фармі в околиці Мазепа.

Обоє цікавилися церковно-громадським життям. Були парафіянами Української Православної Церкви в Мазепі, де Марія була членкою Союзу Українок Канади відділ ім. Ольги Кобилянської. Впродовж 7 років була головою цього відділу. Впродовж 20 років була сестрицею при церкві. В 1965 році громада вибрала її делегаткою на XIII Собор УГПЦеркви в Канаді.

Поселившись на відпочинок в Кемсак, Саск. вона була далі активною в

церковному житті в Кемсаку.

1959 року упокоївся її муж Данило. Марія сповняла свої християнську обов'язки, була щира в своїх підтримках для Інституту ім. Петра Могили, Колегії Св. Андрея, й Українського Музею в Саскатуні. Також зложила 1,000 долярів на фонд Св. Володимира. Була постійною передплатницею „Вісника", „Українського Голосу" і „Променя".

Похоронні богослуження відслужив Владика Іван. Поминальний обід приготовили членки відділу ім. О. Кобилянської в Мазепі. Дочка Євгенія Дачминська склала подяку від родини покійної.

Покійна залишила в смутку 6 синів, 5 дочок, одного брата, дві сестри, 36 внуків і 25 правнуків.

В суботу, 19 травня 1984 року родина й приятелі зійшлися у церкві Зіслання Св. Духа в Мазепі. Владика Іван відслужив Службу Божу і Панахиду в сороковий день упокоєння Марії Юрків. Членки приготовили обід.

В неділю, 2 червня 1984 року родина взяла участь у Храмовім Святі в Мазепі, де о. М. Позняк відслужив панахиду. Після панахиди родина обступила гріб покійної Марії. Гріб був застелений білим обрусом. На обрусі три колачі з свічкою і тарілка свіжих овочів, а пам'ятник був прибраний квітами. Отець М. Позняк посвятив пам'ятник і гріб.

Так сповнилися всі бажання покійної Марії, яка ціле своє життя навчала своїм добрим прикладом як шанувати померлих.

Спи спокійно. Вічная пам'ять!

З цієї нагоди родина зложила у світлу пам'ять своєї дорогої мами бл. п. Марії Юрків $100.00 на Ювілейний Фонд „Променя".

Присутня

БЛ. П. ОЛЯ ТРОЯН (ГАНУШАК)

В п'ятницю раненько, 10 травня 1985 року відійшла у вічність по довгій недузі бл. п. Оля Троян (Ганушак).

Оля народилася 1 травня 1888 р. в родині Андрія й Ірини Хрик в селі Озеряні, Борщівський повіт, Зах. Україна.

Приїхала до Канади, до стрия в Альвена, Саск. 1909 року. Вийшла заміж за Івана Ганушака в 1911 році.

Замешкали в околиці Мічам, Саск. від 1921 року до 1951 року. Бог поблагословив їх дев'ятьма дітьми. Смерть бл. п. Олі попередили двоє немовлят — Андрій упокоївся 1920 року, а син Іван 1928 року. Дочка Юлія упокоїлась 1935 року. Муж Іван упокоївся 1941 року. Оля вийшла вдруге заміж 1949 р. за Григорія Трояна. Виїхала на відпочинок до Саскатуну, Саск. 1951 р. Григорій Троян упокоївся 1972 р. Коли Оля підупала на здоров'ю замешкала в дочки Наталі від 1969 р. до своєї смерти.

Оля була відданою членкою української православної церкви Успіння Пресв. Богородиці, де була старшою сестрицею, також була членкою Катедри Пресвятої Трійці в Саскатуні.

Оля була активною членкою Союзу Українок Канади ім. О. Кобилянської в Мічам від початків його заснування в 1925 році. Коли замешкала в Саскатуні, вписалася до Союзу при катедрі, де була членкою до кінця свого життя.

Оля отримала грамоту довічної членки Колегії Св. Андрея в Вінніпезі, як також грамоту почесної членки Союзу Українок Канади.

В понеділок 13 травня в 8-ій годині вечером в катедральному храмі, відслужив панахиду парох о. прот. М. Олесюк, а похорон відслужив о. С. Зузак у вівторок 14 травня в українській прав. церкві Успіння Пресв. Богородиці в Мічам, Саск. з допомогою дяка пана Скакуна. Під час похоронної Служби Божої членки Союзу тримали прапор і свічки коло домовини.

Після похорону родина запросила всіх присутніх на поминальний обід, що приготовили членки Союзу в Мічам. По обіді о. С. Зузак висловив щирі співчуття засмученій родині, а син покійної Олі Василь подякував о. Зузакові за відправлення заупокійної, дякові і всім за присутність на похороні, за вислови співчуття і за те, що разом помолилися за упокій маминої душі і провели Покійну на місце вічного спочинку.

Покійна Оля залишила в глибокому смутку три сини — Євгена Ганушака в Мічам, Саск., Василя в Річмонд, Б. К. і Богдана в Блайнд Ривер, Онт., а також три дочки — Єлисавету (Григорій) Кріпкий в Мічам, Саск., Вікторію (Петро) Цюник в Саскатуні і Наталю Діптух у Саскатуні. Одну сестру Юлію Білецьку в Трийл, Б. К., 20 онуків і 32 правнуки.

Покійна Оля була людиною дуже релігійною. Постійно жертвувала на Місійну радіопередачу. Зо своїх скромних заощаджень залишила в пам'ять для своєї церкви дар у сумі $200.00. На церкву Успіння Пресв. Богородиці в Мічам, на Катедру Пресвятої Трійці в Саскатуні — $100.00, на Колегію Св. Андрея в Вінніпезі — $100.00, на Інститут Петра Могили в Саскатуні — $50.00, на „Промінь" — $50.00.

Родина покійної мами зложила $150.00 на „Промінь".

переслала

Зоня Марковська, Мічам, Саск.

— — —

ПОДЯКА

По втраті нашої дорогої мами, бабуні і прабабуні, складаємо сердечну подяку о. прот. М. Олесюкові і о. С. Зузакові за переведення похоронних відправ та за слова розради; дякам, труноносцям, Вествуд Похоронному заведенню; членкам С.У.К. при катедрі за приготовлення перекуски, членкам С.У.К. в Мічам, Саск. за приготовлення поминального обіду, родині, парафіянам і знайомим, А. Холод з Централі, що зложили на „Промінь" $20.00.

Паням А. Лазарович і Ю. Грабок по $5.00 в пам'ять покійної Олі. Всім вам найщиріша подяка, а Всевишній Господь хай Вас нагородить своїми щедрими ласками.

Спи спокійно наша мамо, хай канадська земля буде тобі легкою.

Вічна Тобі пам'ять!

Родина

Іванна Зельська

„ЩОСЬ ВІДМІННОГО"

Про користі для нашого організму за споживання буряка не говоритиму, бо про це є і так численна література. Одначе кількома практичними порадами хочу поділитися із господинями, що люблять їстивні присмаки заздалегідь приготовані. Це напевно придається тим у кого час на виготовлення їжі обмежений, чи то працею поза домом, чи з інших модерних причин, навіть кожночасним брудженням рук, чи інших причин.

Осінь, це час збору не лише зернових рослин але й городини. Хоч у Канаді можемо круглий рік купити в наших склепах усе, що потрібне для модерного харчування, але перед нами зимові місяці в яких також хочемо бачити на наших столах „щось відмінного", що побуджувало б наш апетит.

Не всі ми тепер вирощуємо ярину в городах, але закупити в можливо свіжому стані ми можемо навіть у більшій скількості, як це потрібно для повсякчасного харчування нашої родини. Цим разом про буряки.

Використовуємо буряки всіх величин: на борщ, на бурячки, „цьвікли", маринати і т. п. Більшу кількість умитих буряків заварюємо в лушпині у великій посудині, до готовости, а вихолоджені, та пообирані з лушпини сортуємо після потреби. Найменші — чи навіть малі цілі або краяні маринуємо, заливаючи їх гарячим завареним сиропом з розведеним у воді оцтом, цукром і коріннями — до бажаного смаку. Після виготовлення не морозимо, бо готові до їди.

Середньої величини буряки краяні в тонкі платочки на „цьвікли", що опісля вимішані з приправленими до їди хроном придадуться кожночасно до всякого м'ясива, як друга чи третя ярина на гостині. На бурячки — змелені, або перетерті на грубій терці подаватимемо теплими з приправами до м'яса зимою.. На борщ — нарізуємо соломкою заливаючи останим соком з варених буряків. Посортовані, підписані посудини чи пластикові торбинки (з не приправленими буряками) заморожуємо. А як будемо брати їх до ужитку, тоді написи нам придадуться. І це лиш моя пригадка для тих, хто їх потребує.

Тепер подаю найбільш уживані страви з заморожених буряків.

На борщ: варимо всю ярину ,що даємо до борщу разом до готовости, відтак вливаємо розморожені раніш буряки і заварюємо кілька мінут, та заправляємо, як звичайний борщ. Не різниться смаком від того, що його досі ми варили зі свіжих буряків.

На бурячки: Робимо засмажку на маслі, коли легко рум'яна, додаємо раніш розморожені бурячки, розріджуючи водою, та заправляємо довільно закваскою (оцет ,квасна сіль, сік з цитрини тощо), сіль і цукор до смаку. Корисно додати дещо квасної сметани. Дуже смачні.

Ця ярина дуже корисна для нашого здоров'я, але в Канаді мало вживана в нашому харчуванні. Заохочую спробувати всіх способів поданих тут із замороженими раніш буряками. Ручусь за успішність, бо випробувані. Якби ще хтось мав відмінні випробувані приміри з замороженими раніш буряками, нехай поділиться з нами всіма на сторінках цього журналу.

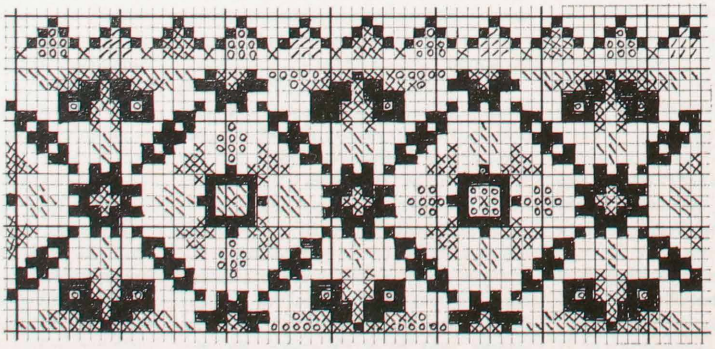

■ — чорна, / — зелена, ° — жовта, × — червона.
Взірець до модерної хлопячої сорочки.
Музей Торонто Філія

Ювілейний фонд „Променя"

Елас Марковська, Мічам, Саск. незабутньої пам'яті	$200.00
Галя і Алберт Когуська, Вінніпеґ	150.00
Розалія Фарина, Едмонтон	100.00
Наталка Гречка, Мисисаґа, Онт.	100.00
Марія Вакалюк, Ванкувер — незабутньої пам'яті сестри	100.00
Анна Підручна, Веґревил, Альберта	100.00
Анна Ціпивник, Саскатун	100.00
Відділ ім. Св. Ольги, Толстой, Ман.	100.00
П-во Анастасія і І. П. Світики, Келґари	50.00
Іван Чихоцький, Саскатун	50.00
Відділ ім. Кн. Ольги в Лондон, Онт.	53.00
Відділ ім. О. Басараб, Гефорд, Саск.	50.00
Осипа Фарина, Едмонтон	40.00
Петро Кархут, Кемрось, Альберта	38.00
Марія Божик, Торонто	30.00
Марія Войціховська, Кадворт, Саск.	25.00
Меланя Буряник, Саскатун	25.00
Марія Пернаровська, Саскатун	25.00
Наталка Вацик, Тандер Бей, Онт.	25.00
Марія Якович Татарчук, Торонто	25.00
Оля Заіков, Вінніпеґ, в пам'ять мами Т. Тучак	25.00
Катерина Гарасим, Едмонтон (поправлене)	25.00
Марія Мех, Оттава	25.00
Відділ ім. О. Басарабової, Ніпавин	25.00
С. Козловська, Саскатун	25.00
Микола Гузяк, Саскатун	24.00
Ольга Шкуркова, Пенетеңґ, Онт.	20.00
Анна Хаба, Редвотер, Альберта	20.00
Ольга Савчук, Едмонтон	20.00
Гелен Юськів, Ст. Кетерінс, Онт.	15.00
П. Горчинська, Торонто	13.00
Дора Михальчук, Ст. Михаїл, Альберта	13.00
Ярослава Кіналь, Бринксвил, США	10.00
С. Білик, Едмонтон	10.00
Марія Карасевич, Вінніпеґ	10.00
Ярослава Ворох, Кемлупс, Б. К.	10.00
Гелен Багрій, Саскатун	10.00
К. Дорковська, Вестон, Онт.	10.00
В. Рик, Саскатун	8.00
Добр. А. Ревко, Монтреал	8.00
Вал. Шевчук, Ричмонд, Б. К.	8.00
Добр. Єлисавета Кокорудз, Канора	8.00
Тоня Патранюк, Тандер Бей, Онт.	8.00
Анна Феняк, Чиливек, Б. К.	8.00
Кароля Грицай, Виндзор	6.00
Валентина Стукало, Давнсвю	6.00
Марія Гарбус, Саскатун	6.00
Маруся Федчук, Вінніпеґ	5.00
І. Вікарчук, Монтреал	3.00
Марія Солона, Едмонтон	3.00
Роза Бойко, Торонто	3.00
Анна Ваніо, Торонто	3.00

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Клавдія Долинчук, Толстой, Ман.	**2**
Марія Дорош, Саскатун	**1**
Анна Шостацька, Торонто	**1**
Юрій Феняк, Чиливек, Б. К.	**1**

НОВІ КНИЖКИ

ЩОЙНО ВИЙШЛИ З ДРУКУ

НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Комплет у трьох томах.

ДВОМОВНЕ

Автори:

С. Стечишин — Постаті з історії України
Н. Когуська — Постаті з літератури
С. Єременко — Постаті з музики
В. Ревуцький — Про театральне мистецтво
І. Кейван — Образотворче мистецтво

Переклали на англійську мову:
Орися Прокопів і Леона Фарина Бриджес
Видав Союз Українок Канади з присвятою

100-ЛІТТЮ ЖІНОЧОГО РУХУ

Ціна всіх трьох томів з пересилкою $20.00.
Продається лише в комплеті 3 книжок.

Замовлення разом з грішми висилати на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Ви можете набути тут книжку:

ПОЕТИКА ЛЕСІ УКРАЇНКИ І ЇЇ АФОРИЗМИ

Антонини Горохович

Видання Інституту Дослідів Волині.

Це для тих, що хочуть пізнати
глибинну творчість поезії
Лесі Українки
Видання і зовнішно дуже гарне,
в білій твердій полотняній
оправі з золотими витисками.

Стор. 144. Ціна $10.00 з пересилкою.

Замовляти:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

ISSN 0380-2140

OCT 85
P W-43
HAWRYSH MRS K
11130-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A1

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ .25
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки Українки, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	.10
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня народження Лесі Українки	2.00
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!" — Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	3.00
Програма для садочків, С. Магус	3.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	3.00
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	1.00
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	10.00
50-річчя здобуття громадських прав укр. жінки, Г. Янішевська	.75
Статут Союзу Українок Канади	.25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.00
Українські коляди, С. Яременко	.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	2.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	5.00
Я вернуся, О. Крамар	.50
Симон Петлюра, Український Вільний Університет	13.25
Ходить сон коло вікон, Рада Української Школи	2.00
На пошану Лесі Українки	8.00
Чверть століття (м'яка обкладинка), Н. Когуська	3.00
Чверть століття (тверда обкладинка), Н. Когуська	5.00
Дивись, слухай, говори, С. Василишин К1 і К2 — К3	2.50 3.00
Золотий черевичок, Прот. С. П. Симчич	3.50
На пошану Лесі Українки (збірник), Б. Стебельський	8.00
Релігійні пісні для дітей й молоді, Петро Пауш	3.00
Канадіяна, Союз	12.00
Писанка, Головний Музей	7.00
Великдень, Ф. Пелех	7.00
Канадська Спадщина, О. Войценко	.50
Сувенір, наключник, зелений, червоний синій	.50
Українське вишиття — взори і стіби, Союз	12.00
Пісні мого серця, Дарія Могилянка	5.00
Думки летять на Україну, Дарія Могилянка	5.00
Як ваші діти ростуть — чому не подбати про добру денну опіку	.25
Прапори (нові)	25.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом (12)	2.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, кленовий листок	1.00
Смолоскип — відзнака Союзу Українок Канади	17.00
Срібні ложечки з смолоскипом	12.00
Грамоти — 25-ліття (1.50), 50-ліття (2.75), досягнення (2.00)	
Серветки (доз.) 12	1.25
Свята Православної Церкви — прот. д-р І. Стус	6.00

ДОДАЙТЕ 15% НА ОПЛАТУ ПОШТИ!
А 5% ПРОВІНЦІЙНИЙ ПОДАТОК!

ПИШІТЬ ДО:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

НОВА ДВОМОВНА КНИЖКА

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Прот. д-р Іван Стус

Переклад на англійську мову — Л. Фарини Бриджес

Вже вийшла з друку і продається давно очікувана двомовна книжка **„Свята Православної Церкви"** необхідна для кожної української родини.

Наші релігійні свята дуже близько пов'язані з побутом, звичаями, традиціями в родині. Автор оповідає про 32 релігійних свят у році дуже цікаво, мова щира, а для тих, що не володіють рідною мовою, той самий зміст англійською мовою.

Цю працю видав Союз Українок Канади з Фундації ім. Наталі Кобринської. Ціна книжки з пересилкою $6.50. Замовляти на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1